

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Felelős: Dr. Marton Ernő, Administrator delegat si girant responsabil-Felelős igazgató: Schwartz Endre Proprietar-Tulajdonos: Fraternitas S. A. R. de Editura, Registrul publicatilor p'riodice No. 43. Dos. 889-1938. Tribunalul Cluj, Sectia III.
Szerda, julius 27.
19v8-5698. Tamuz 28.
XXI. évfolyam, 166. szám.

Társa postala...
Szerkesztőség...
16. Telefon: 18-6
Havonta 110, négyre 600, egészévi félévre 12, egészévi Hirdetések díjazása „UJ KELET” a beavatottak számára...
Cikkünk utáni forrás megjelölésével engedjük meg.

Palesztina a hírek mérlegén

Husz esztendő alatt nem írt annyit a világsajtó Palesztináról, mint az elmúlt három hónapban. Pedig ez alatt a husz év alatt mégis csak történt valami. Hiszen, aki husz évvel ezelőtt járt Palesztinában és ma újra felkeresi az országot, aligha ismerne rá. A Jezreel völgye, amely Haifától a Jordánig keresztül szeli az egész országot husz évvel ezelőtt még betegségét és halált hozó mocsár volt, ma pedig, ha Mismar Haemek dombjáról végignézi az utas, olyan ez a völgy, mint egy sárga kalászköb, zöld legelőkből, zöldes kertekből és virágzó gyümölcsfákból szőtt hatalmas perzsaország. Sziklák helyén szőlő érik, a kopár Sáróban narancsok zöldelnek, Jaffa mellett a tengerparti homokból egy világáros nőtt ki, a falvakban, a kibucokban és kvucákban pedig fiatal munkások a szociális együttélésnek és az egyéni nyereszékést kizáró szövetkezeti rendszernek olyan élő organizmusát teremteték meg, amely kísérleti laboratórium lehetne sok ország számára.

Mindez azonban kevés fényreklámmal, annál több szívós és emberfeletti munkával ment végbe. Nem mindegyik sajtóorgánium számára telhetett egy riportra való anyag abból, hogy néhány százezer fiatal zsidó, akit vagy valamilyen belső tűz hajtott ki a reménytelen zsidó uccákból, de igen sokszor jómódu és kényelmes szülői házból is, vagy a kényszerűség sodort el olyan országokból, ahol számfeletinek és feleslegesnek minősítették a zsidókat, országot és egészséges rendet épít a zsidó nép számára.

Ami most történik, az más. Bombázásokról, terrortól, halottakról és sebesültekről van szó. Iyessmi inkább kívánczik a lapok hasábjain és általában a hí saájnyaira. Akár Bucurestti, akár Budapestet kapcsolja rádióján az ebédelő polgár, hónapok óta csaknem mindennap kap a leves és a hus mellé körtésnek egy kevés palesztinai borzalmat. Az egyszerű újságíró ember azt kell higgye, hogy Palesztinában egyéb sem történik, mint szakadatlanul dörognék a fegyverek, robbannak a bombák és estéről estére kigyulnak a falvakban, erdőkben és városokban a tüzek. Holott a zavargások ideje alatt kilenc mezőgazdasági kolónia épült és a termelői munka egyetlen pillanatra sem szakadt meg az országban.

Nem akarjuk azt a hitet kelteni, hogy Palesztinában nem volna súlyos a helyzet és a rendkívüli helyzet nem követelné meg az emberi életek és anyagi javak keserves áldozatát.

Az érem egyik oldala az egyszerű hír: az elpusztult életekről és felgyújtott házakról. Az érem másik oldala az egyszerű hír: az alakokról. Az érem harmadik oldala azonban a magasrendű erkölcsi magatartás. Ahogyan az eseményekkel szemben áll a védekezésre és építésre berendezkedett palesztinai zsidóság és ami nem derül ki sem a rádiók jelentéséből, sem a napilapok távirataiból.

De itt az Uj Kelet szerkesztőségi asztalán a táviratok mellett halomba gyúlnak a palesztinai levelek is. Egyébként — írja az Uj Kelet egyik fiatal barátja — aki néhány hónapja el Palesztinában, soha olyan boldog nem voltam, mint itt. Valahogy az első percétől fogva benélelek valami nagy dologban és hajlandó vagyok elfogadni, hogy elvesszek összes államaimmal és tehetséggemmel egy általános építő munkában. Olyan kicsire zsugorodik itt az ember, mint egy porszem. Ebben a felismerésben van valami nagyság, ami állandóan lenyűgö. Eppen olyan nyugalommal járök-lelek a legveszélyesebb pontokon, mint bárki más. Eppen úgy magasztalok, zsidók és izraeliták, mint másik félmillió társam ebbe az országban. Transzilvániában idegőrcseim voltak a palesztinai zavargások miatt, de itt az egy közös ügy, valami nagy és megnyugtató dolog.

Ez az észszerű és hivalkodás nélküli mély emberi pátozz jellemzi ma a palesztinai zsidó életét, amely ellen az arabok fellázításával és a terroristák finanszírozásával ma hadjáratot visel a két fasiszta és fajvédelmi élvekre berendezkedett nagyhatalom, de külső, romboló hadjáratot viselnek a nemzet-

Minden rendeletet és hivatalos levelezést gyászkeretbe kell foglalni a Mária királyné miatti gyász tartama alatt

Gyászintenzitetelek a külföldön a halott királyné lelkiüdvéért

Bucuresti, julius 26. A miniszterelnökség elrendelte, hogy minden dekrétumot, jelentést, referátumot, jegyzőkönyvet, miniszteri levelezést, a különböző udvarokhoz és máshová intézett bel- és külföldi levelezést helyezzenek 5 milliméter széles gyászkeretbe. A belső szolgálatban nem fogják a levelezést gyászkeretbe.

Londoni jelentés szerint, a londoni görög templomban Germanos görög püspök tegnap gyászmisét tartott Mária királyné lelkiüdvéért. Jelenvoltak Tomiszlav és András jugoszláv hercegek, Clarendon gróf a király, Hamilton lord Mary királyné, lord Halifax a kormány képviselő-

ben, a diplomáciai kar, London főpolgármestere és számos más előkelőség.

Lisszabomból jelentik, hogy az ottani Szent György anglikán templomban istentiszteletet tartottak Mária román királyné lelkiüdvéért. Jelen volt Salazar köztársasági elnök, Blaga román követ és számos előkelőség.

Mint Bucurestiből jelentik, a Vörös Kereszt nemzeti szövetsége szerdán istentiszteletet tart Mária királyné lelkiüdvéért a Visarion templomban.

Párizsi jelentés, Párizsban ma már vetítik a Mária királyné temetéséről készített filmet.

A szudetanémelek nem akarnak Németországhoz csatlakozni

Henlein kijelentette, hogy a szudeta-kérdés miatt nem törhet ki háboru Európában

LONDON, julius 26. Henlein nyilatkozott a Daily Telegraph munkatársának, akinek többek között kijelentette: teljesen kizárt dolog, hogy a szudetanémet kérdés miatt háboru törhessen ki Európában. A megoldás halogatása kétségtelenül súlyos következményekkel járhat. Mi nem akarjuk a háborút, de a teljes önkormányzatnál kevesebbet sem fogadunk el. A honvédelmet és a külpolitikát átengedjük a központi kormánynak. Mi nem akarunk Németországhoz csatlakozni és nem vagyunk a cseh állam ellenségei. Mindenkor tanubizonyságát adtuk annak, hogy hűséges polgárai vagyunk Csehszlovákiának.

Elsimul az orosz-mandzsui határbonnyodalom

Hogyan történt a julius 22-iki határincidens

Heikung, julius 26. A mandzsui-orosz viszály a két kormány engedékeny magatartása következtében elsimulóban van. A csapatszállításokat beszüntették és az erődítési munkálatokat abbahagyták.

A tokiói kormány hivatalos kommunikét adott ki egyébként a julius 22-i határincidensről. A nyilatkozat szerint 300 orosz katona négy ágyunaszád védelme alatt julius 22-én átkelt az Ussuri folyón, amely a határt jelzi a Szovjetunió és

Mandzsukuo között és elfoglalta Yalongte és Hsinghsingtung mandzsui falvakat, felgyújtva több épületet. Japán csapatok három irányból ellentámadást vezettek és visszaverték az orosz különítményt 5 órai harc után. Néhány katona és orosz tiszt a folyam közepén levő szigeten maradt. Az incidens színhelye annak közelében van, ahol julius 21-én egy mandzsui utasszállító hajót egy szovjet motorcsónak elsüllyesztett.

közi hírszerző ügynökségek is.

E sajtókampány megértésének kulcsát találta meg az angol újságíró, aki most kinyomozta, hogy a Palesztinában, Szíriában, Libanonban és Iráknban dolgozó német újságírókat konferenciára hívták össze Jeruzsálemben, hogy megvitassák az arabok érdekében történő propaganda közös módszereit.

Német kéz dolgozott itt is. Német kéz tette tönkre a Harmadik Birodalom zsidóit, német kéz terjesztette el egész Európában az antiszemitizmussal, német kéz gyártja az ara-

Abraham Schreiner felfedezi a petróleumot...

A petróleum az egész szárazföldi, tengeri és légi közlekedés hatalmas méretű motorizálása következtében a világkereskedelm egyik legfontosabb nyersanyaga lett, mert belőle merítik a hajtóerőt az összes modern közlekedési eszközökhöz. Már nyolcvan évvel ezelőtt forradalmosította a petróleum a technikát, amikor megállapították, hogy a petróleum világításhoz is használható és a petróleumlámpák teljesen kiszorították a gyertyavilágítást.

E nagyjelentőségű technikai fejlődés története összefüggésben áll egy galiciai zsidó nevével, Abraham Schreinerrel.

A petróleumot már az ókorban ismerték és használták, főleg gyógygyóként. Csak az úgynevezett „szicíliai olajat” használták lámpavilágításhoz. Hasonlóképpen a 18. században is használtak petróleumot néhány olasz városban, így Génúában, világításhoz. Abraham Schreiner minderről semmit sem tudott. Arról sem tudott, hogy abban az időben az óceánon túl, Pennsylvániában is felfedezték a petróleum használatosságát világítás céljából. Nem sikerült még eldönteni a kérdést, hol történt előbb ez a felfedezés, de tény az, hogy 1863-ban, amikor galiciai hazájában megkonstruálta az első „petróleumlámpát”, Schreiner volt az első ember Európában, aki saját felismerése alapján petróleumot állított elő és hazájának falvaiban és városaiban világítási eszközként árusította azt.

Abraham Schreiner a múlt század huszas éveiben egy kis galiciai faluban született és később mint kereskedő telepedett le Boryslavban. Az évek folyamán a városka közelében földet szerzett. Földbirtokának egy részében bizonyos mélyedések voltak, zsiros földanyaggal, amit az ottani parasztok régtől fogva emberek és állatok gyógyítására használtak. Nevezetesen sebek és deganatok gyógyítására találták káttinó szernek ezt a fekete olajos földet. Schreiner kezdetben nem nagyon hitt ezen egyszerű, sokat használt és olcsó gyógyszer hatásában, később azonban saját tapasztalatai alapján kellett, hogy meggyőződjön ezen olajos föld gyógyító erejéről, amely e pillanattól kezdve teljesen lekötötte az okos ember érdeklődését és figyelmét.

A boryslavi olajmező földje homokból és homokkőből állott és oly bőségesen volt átitatva olajjal, hogy az egybe tartotta a homokkőveket és az egészét puha, kenőcszerű anyaggá tette. Talán éppen ez a tulajdonság volt az, ami Schreiner arra késztette, hogy egy ilyen földdarabból golyót gyurjon és mint a gyertyánál, kanócot huzzon át a közepén, amint ez az akkori petróleumlámpáknál volt szokásos. A meggyújtott kanóc addig égett, amíg az eredetileg zsiros golyó ki nem száradt. A kísérlet sikerült és további lépésekre ösztönözte Schreinert. Vegytani, vagy fizikai ismeretekkel nem rendelkezett. Egyszerű kereskedő volt, mint a többi kisvárosi zsidó szatócs. De látta az ő első petróleumlámpájánál, hogy az égő kanóc kiszívja a tápláló folyadékot a kis földgolyóból.

Ez a megfigyelés nyomban felvetette Schreiner agyában a kérdést, hogyan lehetne elválasztani az olajos földtől az olajat, hogy a földi salaktól mentesen tisztá az olajat lehessen használni a világításhoz. Azt hitte, hogy rá is jött már a módjára a kérdés megoldásának. Galiciában

AUS 26.
kereskedelmi
magatartása
m, Dánia,
végia, Hol-
gyminiszterei
szdték meg
lyekről ki-
amutat arra,
atáon tanul-
tikai helyze-
tették, hogy
ó ugyan, de
almak veze-
a napiren-
egoldására.
run elnökö-
nit a világ-
t Államok
gyalásainak
ésón jelent
gy óra hosz-
az angol és
szterek tanács
ux francia és
gyminiszterek
a sajtó ré-
ták ki:
u között ba-
melynek kere-
hámas pénz-
működik és
kormány ki-
enttartását.
iseletében pe-
sz az ünne-
hnyut király-
rosokon kívül
ó, Bern, Belg-
Lemberg.
Róma. Vala-
a román kö-
rmányok kép-
plomáciai kar.
metésére ér-
k tisztelőt
ogy Commen
dott, amelyen
metésére ér-
tonai attasé
nt polgári sze-
ek mellé ren-
ország-
lapot
hatóságok bi-
metországból
el értesült kö-
került sor.
t egy magas-
a spanyol had
égek Moszk-
Krem előtti
ünnepeket
ges köztársá-
oló vonult el
oroszlav, Ka-
főny közön-
ságíró leltte
bíró. Cer-
osif Neue ké-
Reclam hírdé-
két revolver-
ski bukovinai
a Dobrowols-
háza. Neuet-
óli követte el.
piskadó R. T.
L. Pop 10

mindenütt ismerték ugyanis a desztillálás vegytani műveletét, mert a parasztek mindenütt burgonyából készítették pálinkájukat. Ami tehát egyszerű művelet a burgonyánál — gondolta Schreiner — az sokkal könnyebb lesz az olajos földnél. Összeállított egy pálinkaégető masinát, a vasfazékba azonban burgonya helyett olajos salakot gyurt bele és tízre tette desztillálás végett. Feszült figyelemmel várta, az eredményt, ami azonban Schreiner számára igen kellemetlen és fájdalmas volt. A vasfazék ugyanis felrobbant és az égő anyag szétfreccsenése súlyos égési sebeket okozott Schreiner testén, amelyek miatt sokáig kellett szenvednie. De ekkor bizonyult csak igazán kutató szellemnek a galíciai zsidó szatóc. A fájdalmak, a kudarc és a veszedelem nem csökkentette a titokzatos föld iránti érdeklődését. Ellenkezőleg, most vetette csak bele minden szenvedélyét a rejtélybe és nem hagyta szabadulni a gondolat, hogyan válassza ki ebből a masszából a tiszta világitó elemet.

Alig, hogy felépült sérüléseiből, újból hozzálátott a kísérletezéshez, de előbb elment a közeli városka gyógyszerészhöz tanácsért. Ez kioktatta őt, a desztillálás művészetéről, úgy, hogy most már hibátlan desztilláló készülék birtokában, robbanás veszélye nélkül láthatott újból a munkához. Az eredmény nem sokáig váratott magára. Az olajos földből desztillálta a nyers és rettentő büzt árasztó petróleumot. A felfedező mellett azonban csakhamar kibontakozott az üzleti szervező erő is. A petróleumot üvegbe öntötte és mint kitűnő világitó eszközt árusította azt a gyógyszeráraknak. Schreinerben azonban nem nyugodott meg a vegytani tudás-szomj és még tisztább olajat szeretett volna előállítani. Nikolaus lebergi gyógyszerész segítségével — aki barátja volt Schreinernek — még egyszer desztillálták a Schreiner által készített petróleumot, ami által olyan tiszta lett az olaj, ahogyan azt ma az üzletekben árulják.

Említettük, hogy ugyanebben az időben Észak-Amerikában is találtak petróleumot, amelyet ugyancsak világitási célokra hasznosítottak. De Európában kétségtelenül Ábrahám Schreiner volt a petróleumvilágitás feltalálója és neki köszönheti Európa a legrégebbi petróleumipart. Őt évvel később már fontos kereskedelmi cikk volt a petróleum, amely elindult hódító útjára. A boryslavi petróleummezőkön egyre nagyobbodott az üzem, úgy, hogy 1866-ban petróleumfinomítót építettek ott.

Ekkor súlyos sorscsapás érte Ábrahám Schreiner. Alighogy üzembe helyezte a petróleumfinomítót, tűz ütött ki az üzemben, amely néhány óra alatt elpusztította az egész művet, amelyen Schreiner 13 éven át dolgozott és amelybe egész vagyonát befektette. Sikereinek csúcspontján váratlanul kórusbotra jutott. Köröskörül a konkurrensok tömege, nemcsak Amerikában, hanem Kelet-Európában is. Ehhez járult még az elvesztett háború okozta általános válság, ami lehetetlenné tette az elesettek feltámasztását. Senkise nem jött a segítségére, senkise nem gondolt az ő pionír munkájára, senkise nem tanúsított részvétet Schreiner iránt, akinek a városok és a falvak a petróleumvilágitást köszönhették. Elmerült a feledésben és a magányban.

Még harminc évig vezetett egy szegényes kocsmát, míg az évszázad végén, nyolcvan éves korában, az ismeretlenség homályában halt meg.

Dr. Walter K. Fränkel

A legkellemesebb nyaralás és igazi áldás a betegeknek, üdülőknek a csodálatos panorámájú maramuresi

COSTIUI sósfürdő

Elismert hatása van köszvény, csusz, vérszegénység, női betegségek, idegesség esetében. Állandó homokstrand. Közeli kellemes kirándulóhelyek. Nagyszerű jazz-zenekar. Keresztény és rituális konyha. Vasúti kedvezmény. Szórakozási lehetőségek. Prospektust kívánatra küld az **Oficiul local de turism Costiui** (Maramures).

Látogatás az elárvult Balcicban, amelynek urnője örökre eltávozott

Balcic, július 26. Mikor indultunk el a repülőtérről és mikor érkezünk Balcicba? Már el is felejttem.

A „Lares” társaság gépe nyilegyenesen haladt az azurkék égbolt alatt. Szinte nyelte a kilométereket és mégis csendesen imbolygott, mint egy hatalmas madár. A leszállás is zökkenő nélkül, simán ment végbe.

Sietős léptekkel haladtam át a tatárnegyed tekervényes ösvényein. A temető bejáratánál, a kórhalmak mellett találkoztam Ali-val, a kis púpos gyermekkel, kedvenc vezetőmmel.

Feltűnt a török gyermek szomorú és könyves szeme.

néha kék, néha zöld, néha ezüst, néha pedig opálszínű, hányszor pihentette szemeit Mária királyné. Gyönyörű szemeit a pompás tengeren.

Mária királyné úgy szerette a tengert, mint ahogy senki más. Ez érthető is. Fekélt lelke a tenger áttetsző kristályában találta meg legméltóbb tükrét.

Csillagos éjszakák, amikor a Balcic előtt elterülő tenger vize nem fodrozódott, nem hullámzott, a tenger találkoztam Mária királyné, a költő álmadozó, varázslatos egyéniiségével, szinpopmás fantáziájával.

Máskor, midőn a hullámok, mint súlyos ólomnehézek zuhantak alá fájdalmat kiált-

„Igaz?” — kérdezte remegő hangon Ali. „Igaz, hogy meghalt az Urnő?”

Az „Urnő” Mária királyné, aki oly forrón szeretete Balcicot, meghalt.

Lehajtottam a fejem... „Igaz!”

De Ali nem hiszi el, nem akarja elhinni, habár egész Balcic gyászol, a város minden lakójának arca szomorú és vigasztalást keres. Kibérelnek egy csónakot és elindulunk a kéklón csillanó vizen a „talian” felé, ahol bronzszínű égett halászok vetik hálójukat a tengerbe. Innen Mária királyné szépséges fehér villája kitűnően látható, tornyának csúcsán az éles dárdaival.

Horgonyt vetünk a nagy királynő álomfészke közelében.

Ezt vesz rajtunk a megilletődés és a szomorúság.

Ezen a tengeren, amelynek néha suhogó,

va a világnak, — a királyné átélte a természetnek ezt a nyugtalanságát...

Mária királyné szemei végigsimogatták, megvigasztalták a feltornyosult hullámokat. Ő nemcsak szeretete, de megis értette a tengeret éppúgy, mint Balcic egész világát, amely most mély gyászba borult.

Kastélya elhagyottan, fehéren kővé vált hatyru módjára áll a tenger partján. A kastély előtti kőkereszt az égbolt felé nyújtja karjait...

Páratlan szépségű kertjében a virágok szomorúak, némák és elhagyottak... Kertjének legszebb virágszálaít Sinaiba szállították, hogy elkísérjék urnőjüket az utolsó uton.

Lassan, evezve haladunk el a kastély előtt, a halász keresztet vet. S amint meghajlik, kezében az evezővel, mintha egy könnyesepp hullana a tenger vizébe...

Az olasz katolikus templomokban röpiratokat osztottak szét a fajkérdés ellen

Róma, július 26. Az összes olasz templomokban iratot osztottak szét a hívek között, amely az olasz fajvédelem legutóbbi a lapokban is tárgyalt fejtegetéseit boncolja.

— Az egyház tájékoztatói óhajta hivatni arról a veszedelemről, amely a keresztény Európát is fenyegeti a hitehagyás és a barbarizmus legvégső határáig. A keresztény világszemlélet szerint, az embernek értéke van, nem azért, mert magas, szép szőke, erős, hanem mert a lelke szép. A vér váltása nem jelenthet mást, mint gyűlöletet, háborút és üdözést.

A római katolikus egyház állásfoglalása az új fajvédelem ellen, amely ugyan csak tudományos alapon óhajt működni, nagy feltű-

nést keltett. Különösen érdeklődésre tarthat számot azért is, mert Gayda, Mussolini legbizalmasabb publicistájának, ugyancsak nyilatkozott a Giornale d'Italia legújabb számában a fajkérdésről és időszerűnek jelentette ki, hogy az olasz nép megóvja magát idegen keveredéstől.

— Kisebbségi tisztviselői nyelvvizsgálja. Sibuból jelentik: A sibiui városháza 68 kisebbségi hivatalnok között csupán 16 alant tisztviselő jelent meg a kitzított nyelvvizsgál. A távolmaradt tisztviselőket kontesztációt adtak be a nyelvvizsgálra való berendelés ellen dr Sturm ügyvéd útján.

Singapuri egy új csatorna építését kapcsolni a Kínából

... az utolsó a hátsó. ... néhány esztendő ... korlátlan hatalommal ... ival vette közi ma ... du maharadszánál ... három királyra igen ... volt, akik megkiserel- ... ték hogy országukat, a Fehér Elefántok O. ... szágát modern elvek szerint vigyék előbbre ... és megőrzik teljes függetlenségüket a ... gyarmatosító hatalmakkal szemben. Szám- ... ban a forradalmak mindig felülről jöttek és ... jelenleg is hatással vannak a fiatalokra, ... amely izzó nacionalista kivétel nélkül. A ... sziámi király 1932. évi államcsinyje következ ... tében a hercegek legtöbbje száműzetésbe ... ment, uralkodó pedig az akkor nyolcezes- ... dós Ananda Mahidol herceg lett, aki jelenleg ... Svájc egy magánintézetének növendéke.

Lopburiban, 133 kilométer távolságra a fővárostól egy külön katonai központ alakult ki s ennek segítségével a sziámi okosak oly tervekkel foglalkoznak, amelyek jogosan remítetik a gyarmatosító, szomszédos hatalmakat, elsősorban Angliát. Sziám ugyanis nem akar függni a nagyhatalmak jóindulatától, amely bármikor megszűnhet. Önállóan akar cselekedni és önmaga akarja jövőjét kiépíteni.

A sziámi ipar és kereskedelem ma már teljesen japán befolyás alá helyezte magát. Ugy hiszik, hogy a két állam a legközelebbi jövőben szoros barátsági szerződést köt s ebben az esetben megépíti a nagy Kra-csatornát, amely a maláj félszigetet vágná két-két keresztsben és a tengeri utat a távolkelet felé ezer kilométerrel rövidítené meg.

Ez a csatorna lenne a kelet-Szueze és teljesen kikapcsolná a világforradalomból — Singapurt, az angoloknak talán leghatalmasabb flotta- és hadibázisát és a világ egyik legnagyobb kikötőjét.

Ha a csatornát a Bengáli-tengerből a sziámi öböl felé valóban megcsinálják, egészen átalakulna a keleti forgalom lendje. Mivel azonban Bangkokban félmillió kínai is él, a sziámi kormány a japán-kínai háború tartamára igen okosan, a teljes semlegesség alapjára helyezkedett, a csatornaépítésre összegyűlt tőkét letétbe helyezte és legalább egy-két esztendeig nem akar hozzányulni a keleti Szeze kiépítéséhez.

Baj van azonban a fiatalsággal, amely határozottan japánpárti és nem akar várni az építkezéssel. Ha a nacionalizmus Sziámban megtalálja a maga végleges talaját, akkor Kína egy új és hatalmas ellenséggel kell, hogy számoljon. Hogy aztán ebből milyen nemzetközi bonyodalmak keletkeznek, még nem tudni. De látható, hogy a diplomácia a Távol-Keleten is lázasan dolgozik.

— **Felrészítik a francia tisztikart.** Párizs-ból jelentik: Francia lapok megerősítik azt a hírt, hogy Daladier miniszterelnök a francia tisztikart fel akarja frissíteni. Szó van arról, hogy a nyugdíjazási körhatárt tábormonoknál 62 évre szállítják le 65 évről és Gamelin vezérkarj főnököt Bührer tábornokkal cserélik ki. A tervezett személyi változások súlyos akadályokba ütköznek, mert ily természetű rendelkezésekhez parlamenti jóváhagyásra van szükség.

MINDEN
PENGEMINŐSÉG
FELETT

CROMOREX

ROMÁNIAI VEZÉRKÉPVISELET!
KLEIN IGNÁZ CLUJ. STR. MAIORESCUN 3

a Kináb paranc

Kacsuki táb

Tokio, július 26. aki ma Japán leges nem más, mint szimusz, a Kináb erők legfőbb parügymiszter bels Az alacsony é korántsem rendelóság büszke és ja olyan lágy, m latai keresettek, elegancia ömlik né Hollywood ös

Hétéves ki Emögött a m mögött, aki filol stratégának, mé mint kevés ame A Kinában ha parancsnoka Jol kikötőmunkás vo már hétéves kor kások életébe. L munkási szerény ragasztó, majd láló lett.

Tízéves korába galmából megta számlitványozási nak. Ekkor, tíz gyermekek még kaikkal, már ha nok a maga se katona lesz...

[Ez az elhatár naiv, kisfűs els nak egy darab lölem" — hogy s hogy soha el letkét Kacsuki te el és gyakran

A papir japán e nokságy

Miután a kis, lesz belőle, s kezdett; a néhe dőnc s később resett, spórolósa a pillanatig, ar tanulmányokat akadémiára, riz ta fenn magát.

A japán kato szegény kis riz érezte magát a ratanövendékei keseseves magá pillanat, mikor hagyja az aka dályozta, aki késével ébren tanára volt, a maj hadügymil

Igy lett a k ből a japán ha Egész élete lanodott el, cs alatt, amikor a társadalmi lasztotta. Mihe kardbójott, el villámgyorssá dőncből arányl pediciós hadse

A titokza

— Mégis — lett a szegén majd katonai Személye kv az egyetlen meglehetősen vezetes „harr A harmadik cia számára n nál is fontos

FERFYGYEN potencia már készillék (ne juságtól a le legsúlyosabb visszanyeri t belyegben, megkldlőm szillék isme raktáron. P postálá 333.

A Harmadik Ügyosztály „szürke eminenciája”,

a Kinában harcoló japán expedíciós hadsereg főparancsnoka és a rajzolgató flottafőparancsnok

Kacsuki tábornok, a dokkmunkás-fia és Janai admirális, a szamuráj

Tokio, július 26. Arról a férfiről lesz szó, aki ma Japán legtitokzatosabb embere — és ez nem más, mint Kijosi Kacsuki generalisz- számusz, a Kinában tartózkodó japán had- erők legfőbb parancsnoka s Szugijama had- ügyminiszter belső barátja.

Az alacsony és vékony Kacsuki tábornok korántsem rendelkezik a legtöbb japán mál- tóság büszke és marciális külsejével. Hang- tósága olyan lágy, mint valami asszonyé, mozdul- talaai keresettek, egész viselkedésén olyan elegancia ömlik el, amely féltékenyvé tehet- né Hollywood összes Don Juanjait.

Hétéves kis dokkmunkás Jokohamában Emögött a művelt, választékos tábornok mögött, aki filológusnak éppoly kiváló, mint stratégának, mégis olyan érdekes élet áll, mint kevés amerikai selfmademan mögött.

A Kinában harcoló japán haderők mai fő- parancsnoka Jokohamában született. Apja kikötőmunkás volt s a kis Kijosi Kacsuki már hétéves korában belekötött a dokkmun- kások életébe. Lassan haladt felfelé a dokk- munkási szerény hierarchiában: előbb cédula- ragasztó, majd küldönc; később palackszám- láló lett.

Tízéves korában, amikor már a maga szor- galmasabb megtanult írni és olvasni, egy hajó- szállítványozási vállalatához szegődött inas- nak. Ekkor, tízéves korában, amikor más gyermekek még odahaza szórakoznak játé- kaikkal, már határozott is a jövőendő tábor- nok a maga sorsa felől: elhatározta, hogy katonára lesz...

[Ez az elhatározása olyan erős volt, hogy naiv, kisfiús elszántsággal fel is írta magá- nak egy darab papírosra: „Katonára leszek belőlem” — hogy biztosabb legyen a dolgában s hogy soha el ne felejthesse. Ezt a papírse- letkét Kacsuki tábornok azóta sem vesztette el és gyakran mutogatja ma is tisztjeinek.

A papírseletke parancsa nyomán a japán expedíciós hadsereg főparancsnokságáig

Miután a kisfiú így elhatározta, hogy mi lesz belőle, szorgalmasan takarékoskodni kezdett; a néhány fillért, melyet mint küldönc s később mint rizshántoló munkás ke- resett, spórolósan élére rakta. Egészen addig a pillanatig, amíg nem nyílt módja katonai tanulmányokat folytatni és belépni a katonai akadémiára, rizshántoló munkásként tartot- ta fenn magát.

A japán katonai akadémia új növendéke, a szegény kis rizshántoló, egészen elveszítettnek érezte magát az akadémia gazdag arisztokr- atanövendékei között. Anyira érezte ezt a keserves magaráhagyatottságot, hogy volt pillanat, mikor már-már azon volt, hogy el- hagyja az akadémiát. S aki ebben megaka- dályozta, aki bátorította s állandó emlékló- désével ébren tartotta ambícióját, az egyik tanára volt, aki nem volt más, mint Japán mai hadügyminisztere, Szugijama tábornok.

Igy lett a koldusszegény kis árvagyerek- ből a japán hadsereg tisztje.

Egész élete folyamán soha nem bátorla- nosodott el, csak akkor, az akadémiai évek alatt, amikor el kellett feledtetnie társaival a társadalmi különbséget, mely fölük elvá- lasztotta. Mihelyt azonban megkapta a tiszti karabojtot, előmenetele egészen meglepően villámgyorssá vált, úgyhogy az egykori küll- döncből aránylag hamarosan lett a japán ex- pedíciós hadsereg főparancsnoka.

A titokzatos „Harmadik ügyosztály” ura

— Mégis — vetődik fel a kérdés — hogyan lett a szegény munkágyerekből hadnagy, majd katonai kormányzó s később tábornok? Személye kvalitásain kívül talán csak az az egyetlen magyarázat kínálkozik, hogy meglehetősen gyorsan kapott beosztást a ne- vezetes „harmadik ügyosztály” szervezetébe.

A harmadik ügyosztály a japán arisztokrá- cia számára még az egykori Fekete Sárkány- nál is fontosabb és hatalmasabb gyülekező-

FERFIGYENGESEK. Világzabadosok! Im- potencia már csak a múlt! A Casanova- készítmény (nem gyógyszer) használatával if- juságtól a legelőrehaladottabb korig, még a legsúlyosabb impotenciában szenvedő férfiak számára teljes virilitást. Küldjön 7 lejt helyben, melynek ellenében díjmentesen megküldöm díszkártyát ezen tüneményes ké- szítmény ismertetőjét. Készítmények állandóan raklárán. FICER, BUCURESTI, Căsuța postală 333.

hely. A harmadik ügyosztály, amelyhez az értelmiségi és katonai társadalomnak csak egy kicsiny elitje tartozhatik, tagjaitól ret- tenetes hűségfogadalmakat követel a császár és a szervezet iránt.

Három évvel ezelőtt a harmadik ügyoszt- ály három tisztjét holtan találták lakásu- kon. Mindhármán harakirit követtek el... S miért? Egyszerűen azért, mert egy alkalom- mal egy bálon megfedelkeztek róla, hogy egyik fellebbvalójukat a titkos, szertartás- szerű szabályos jellel köszönték. Ilyen rideg és kegyetlen tradíciók uralkodnak a harma- dik ügyosztály belsejében, amely ma — min- den tulzás nélkül kimondhatjuk — Japán va- lódi ura.

A harmadik ügyosztály mai három leg- főbb méltósága Kijosi Kacsuki tábornok, Ja- nai tengernagy és Szugijama hadügyminisz- ter. Ha valami okból a harmadik ügyosztály összeomlanék, ez egyszersmind összeomlását jelentené annak a szervezetnek, amely a mai Japán életét ereje.

Az admirális rajzol és flottát vezényel

Ami egyébként Janai tengernagyot, a har- madik ügyosztálynak azt a főméltóságát il- leti, akiről eddig nem szoltunk, az ő figurá- ja sem kevésbé érdekes, mint Kijosi Kacsuki tábornoké.

Az admirális, aki ma a japán haditenge- részet főparancsnoka, a rendkívül gazdag Okuma báró unokája. Fiatal korában, bár szamuráj-nemzetségből származván, a leg- előkelőbb japán arisztokráciához tartozott, egyszerű rajzolóként lépett be egy export- ipari vállalatba. Egészen addig, amíg be nem lépett a haditengerészeti akadémiára, a selfmademan-ek ugyanazt a pályáját csinál- ta végig, mint az egykori jokohamai dokk- munkás.

Régi foglalkozásából máig megőrizte a rajzolás iránti szenvedélyét s ma is gyakran ül íróasztala elé, hogy ősi japán módon tus- sal rajzolgasson a finom rizspapírosra.

Van azonban Janai admirálisnak még egy titulusa is: amellett, hogy a japán hadiflotta

„A Jordán tulsó partján is lesz zsidó település,”

mondotta Locker Lampson angol képviselő egy londoni zsidógyűlésen tartott beszédében

London, július 25. Oliver Locker Lampson ezredes, az angol alsóház tagja, beszédet tar- tott a napokban egy londoni zsidógyűlésen. Többek között a következőket mondotta:

— Talán sohasem éreztek oly nagy rész- vételt nemzsidék a szenvedő zsidók iránt, mint ma. Anglia szíve veletek van. Az egész angol nép az emberiség gondolata alapján áll és megvan botránkozva a borzalmas zsi- dőüldözések láttán. De a nyomoruság elmu- lik. Ausztria elrablása talán megmentette a világot, mert az összes népek kinyitották szemüket, látják a náci-kormány brutális ke- gyetlenségét és terveit.

Locker Lampson ezután Palesztina straté- giai jelentőségére mutatott rá és kijelentet- te, hogy Palesztina világos felelet azokra a kérdésekre, amelyek az üldözöttekből adó- nak. A palesztinai zsidóságot fel kell fegyve- rezni az önvédelemre. Sir Harold MacMi- chael fő kormányzó, ez a finom és becsületes ember, erőteljesen fogja uralni a helyzetet. Helyre fogjuk állítani a rendet Palesztiná- ban. Es eljő a nap, amikor átlépjük a Jor- dánt és annak tulsó partján is megkezdődik a zsidók letelepülése.

Julianna holland trónörökösnő már a második gyermeket várja

Hollandia lesi, hogy száz év után végül trónörökösöt kap-e az Orániai ház

Párizs július 25. Mintegy két héttel ezelőtt a pontos értesüléseiről ismert Newyork He- rald hágai tudósítójának azt az információ- ját közölte, hogy Julianna trónörökösnő már ismét anyai örömei elébe néz. Miután Julián- na mindössze másfél esztendővel ezelőtt, 1937 január 7-én esküdt meg Bernhard Lippe herceggel s időközben köztudomásu- lag leánykának adott életet, a Newyork He- rald információját általában tévesnek min- sítették. Legnagyobb csodálkozásra azonban hollandiai hivatalos körök máig sem voltak hajlandók az amerikai újság hírének cáfolá- tására s így most már megerősítettnek tekin- tendő, hogy Julianna néhány hónap múlva újból szaporítani fogja az orániai ház létá-

lományát. Az udvarnagi hivatal az újsá- gíróknak arra a kérdésére, hogy a szülős kö- rülbelül mikor lesz esedékes, megtagadta a választ.

Hat hónappal ezelőtt január 7-én Julianna leánykát szült, ak az esetben, ha fiúörökös nem jön a világra, későbbben a holland trón várományosa lesz. Az orániai házban száz év óta nem volt fiútrónörökös. Hollandia — sehol Európában nincs oly dinasztiasztélet, mint itt — most repesve várja, hogy vajjon megtörik-e a sorozat?

Julianna újabb anyasága egyben véget vet a ma mendemondáknak is, amelyek a trón- örökösnő és Bernhard Lippe herceg kapcsola- tának elhidegüléséről vélnék tudni.

A szabadban és az égő napon sem romlik arcódre, ha a vitaminus Caola Krém használja. A Caola Krém megvédi arcódreét — egy nyáron, mint télen — az időjárás viszontagságai ellen. Caola Krém az igazi bőrtápláló: fiatalít, szépit, megőrzi az egészséget.

CA-O-LA

Elkészült Románia gazdasági ujjáépítésének terve

Bucuresti, július 26. A Legfelsőbb Gazdaság Tanács elkészítette az ország gazdasági ujjáépítési tervzetének általános irányel- veit. A getoianu Constantinnak a Legfelsőbb Gazdasági Tanács elnökének gondja volt rá, hogy a tervzet ne bürokratikus munka leg- yen és valóban számoltak az érdekeitek ál- tal kifejezésre juttatott minden kívánsággal. A tervzet erőteljesen hangsúlyozza, hogy a közgazdasági élet számára a legteljesebb, a legszabadabb rendszert kell megteremtteni.

Vannak esetek, amikor ezt a szabadságot korlátozzák, mert nem hagyják figyelmen kívül az állam első vonalbeli érdekeit. Ezért a tervzet bizonyos tekintetben és meghatá- rozott időre előírt bizonyos megszorító kor- látozásokat.

Ezen kívül az általános irányelvek foglal- koznak az ipari élet végleges rendszere meg- alapításának a sziltségségével. Abból a megállapításból kiindulva, hogy az ipari élet tínik évek óta az ideiglenes rendszer bizony- talanságai között, az irányelvek rámu- tatnak arra, hogy hosszú tartamu, a mai szükségnek megfelelő rendszerre van szük- ség. Ezért a nemzeti ipar megfelelő támoga- tását vették tervbe és a gyors intézkedések a jövőben nem fognak elveszni a helyi köz- igazgatás labirintusában. Elvben a tervzet az ipari termelés fejlesztését igyekszik elő- segíteni azzal a céllal, hogy bizonyos, az országban gyártott áruk számára, amelyek készítésére nyers anyag felesleg mutatkozik, export lehetőségeket teremtsenek.

Az ipari termelés fokozásával kapcsolato- san különös fontosságot tulajdonítanak a bányászati termékeknek. A közgazdasági tervzet foglalkozik agrár termeléssel is. A mérvadó irányelvek azok maradtak, ame- lyeket az utolsó mezőgazdasági kongresszu- sban a mezőgazdaság legteljesebb veze- tői kinejtettek.

A tervzet hangsúlyozza, hogy a mezőgaz- dáknak új kereseti lehetőségeket kell nyujta- ni, más, a nemzetközi piacokon jobban ke- resett cikkek termelésével. S helyi gabona- rektárakkal kell a gabonárák nívóját tar- tani.

Ezek a tervzet fontosabb pontjai és a technikai részletek azután vitatják meg, miután ezeket az általános elveket le- szögezték. Mint emittük, ezt a tervzetet a jövő héten hozzák nyilvánosságra s akkor megkezdik nyilvános megvitatását is.

REX
SELET:
BUCURESTI #3

Az Árvagondozó nyaralattási akciója

Napok óta hangos gyermekszíjait veri fel a máskor oly csendes magurai havasokat: csütörtök óta 130 leányka tanyázik a tihutjai nyaralótelepen, hogy a magaslatti levegő és egyszerű ellátásot megerősödjék térjenek majd vissza környezetükbe.

Ez évben első ízben történt és pedig hatóságilag intézkedésre, hogy a fiúk és leányok külön csoportban nyaralnak. Ez az intézkedés váratlanul érte az Árvagondozó vezetőjét, amely a rosszabb testi kondícióban lévő fiúkat kívánta nagyobb számban nyaralattatni különös tekintettel azokra, akik táncokadás előtt állanak. És mert ez évben csakis védőoltásban részesült gyermekeket vettek fel a telepre, így történt, hogy a leányok relatív kisebb számban kerülhettek Tihutara.

Annál nagyobb azonban az öröm a nyaraló gyermekcsoporthoz, amely tényleg tejbene-vajban fürödhet ez alatt a pár hét alatt, boldog önfeláldozást élvez a maga nemében páratlan tihutai tájat. A telep két szép pavillonja ragyogó tisztán fogadta a gyermekek seregét, akik ez évben Borgoról kamionokon utaztak a szerpentineken keresztül Tihutajra, ahol forró kakaó és vajjal kenyer várta a hosszú utról érkező leányokat.

A telep élete változatos, a gyermekek képzeletét ovónok felügyelet alatt reggelente tornagyakorlatokat végeznek, a közeli erdőben, réteken hancuroznak és farkasévtárgygyal fogyasztják el azt a sok jót, amiben őket az Árvagondozó részesíti. Már az első napok után kiszinesednek a sápadt kis arcok és a szomorúság, amely sok árva és szegény gyermek lelkére ül, mosolygós alakul, új barátok akadnak és a kis telep mint egyetlen nagy család éli a maga boldog életét.

Itt említjük meg, hogy dr. Niemirover grandrabbi még korábban ígéretet tett az Árvagondozónak, hogy Dornán leendő tartózkodása alkalmával a tihutai telepet meglátogatja, ezért dr. Neumann Vilmos titkár Dornára utazott, hogy az ott időző grandrabbit ígérete beváltására kérje, így valószínű, hogy a romániai zsidóság feje vasárnap, e hó 31-én Tihután lesz. Üdvözlésére az Árvagondozó vezetősége, valamint a clujai és bistrjai zsidó társadalom vezetői közül többen utaznak Tihutara, ahol a vendégek méltó fogadására minden előkészületeket megtettek.

A nyaralattási akció II. csoportja augusztus 11-én veszi kezdetét, ahova Ardeal 25 helységéből 200 fű gyermek kerül, ez a turnus kedvező időjárás esetére szeptember 7-ig marad Tihután.

Az Árvagondozó vezetősége felkéri mindazon hitközségeket, amelyek az Arvák Szombatja templomi adományait még nem küldték be, hogy az összegeket lehetőleg az adományozók névsorával együtt e hó végéig elszámolni sziveskedjenek.

Felhívás Állampolgársági ügyben

A clujai Orth. Izr. Hitközség Tanácsadó Irodája felhívja az alábbiakat, hogy állampolgársági revíziós ügyükben, saját jól fel-fogott érdeklükben felvilágosítás adás végett haladéktalanul jelentkezzenek, vagy lépjenek érintkezésbe a Tanácsadó Irodával (Cluj, Str. Berthelot 8):

Hirsch Antal, Greaca, jud. Cluj.
Lőb Nánán, Oradea, Str. Victoriei 34.
Róth Sámuel, Călina, jud. Cluj.
Markovits Mihály, Cluj, Str. Masaryk 26.
Fürst Carol, Huedin.

Közgazdasági kis hírek. Bucurestiből jelentik: Szíriai és libanoni küldöttség érkezett a román fővárosba kereskedelmi tárgyalások megkezdése érdekében. — Minisztertanácsi napló után dekrétumot adtak ki, amely felhatalmazza a nemzetgazdasági minisztert, hogy megegyezést kössön a nemzeti szövetkezeti intézettel a gabonaértékesítés céljából. Az intézet rendelkezésére fognak bocsátani e célból 400 millió lejt, a Banca Națională nyitandó hitel formájában, két és fél százalékos kamattal. Ezt az összeget 1939 január 1-ig fogják visszatéríteni az államoknak. Ha a műveletek a terminus meghosszabbítását igényelnék, újabb minisztertanácsi napló után végeznék azt el. — A lapok szerint a gyümölcsstermés általában gyenge Transilvaniában, tónkrement Basarabiában és közepes az Ókirályságban. Az alma- és körtetermés gyenge, a gyümölcsértékesítés kérdése így fel sem merülhet.

Bizakodó hangu a Népszövetség július havi gazdasági beszámolója

Jelentékeiben növekedett a demokráta államok aranykészlete, Rooseveltnek sikerült letörnie a Wallstreet ellenállását

A Népszövetség gazdasági kutató osztálya most tette közzé júliusi havi jelentését. A gazdasági jelentés legfőbb megállapítása az, hogy Rooseveltnek teljes mértékben sikerült letörnie a Wallstreet politikai okokból ellene irányuló akcióját. Ezzel, ugymond, Roosevelt nemcsak politikai helyzetét erősítette meg, nemcsak hogy végleg letörte az ellene irányuló földalatti munkát, hanem a világgazdaságnak is óriási szolgálatot tett az Egyesült Államok elnöke. Az utóbbi hónapok népszövetségi jelentései kimondottan pesszimistikus jellegűek voltak: kivétel nélkül magukon hordták az amerikai depresszió és bizonytalanság bélyegét. Ennek éppen az ellenkezőjét állapíthatjuk meg a nagy nemzetközi fórum e havi jelentése nyomán, mely szerint Roosevelt győzelme tovább kihatja magát és még a nyáron kedvezően befolyásolja a világgazdaságot.

A több hónapon keresztül megnyilvánult krízis végét a legjobban jelzi, a Népszövetség kutatóosztályának fejtegetései szerint hogy több hónapos depresszió után az ipari termelés újra erősen felfelé irányuló tendenciát mutat. A nyersanyagok ára viszont Németország és Olaszország kivételével, mindenhol erős visszaesést mutat — a legjobban Angliában és India holland részében. Kifejezetten visszatart a nyersanyagok ára azonban Kanadában, Belgiumban és Lengyelországban is.

Ami az angol-árakat illeti, úgy az év elején tapasztalt majdnem ijesztő méretű áresés megszűnt. Az árak a legjobban

Angliában és Dániában estek, lényeges áresések tapasztalhatók azonban Belgiumban, Hollandiában, Finnországban, Svédországban, Svájcban és az Egyesült Államokban is. A nyugtalanító világpiaci áresések a buza, tea, rizs és vaj terén teljeseleg megszűntek, ugyszintén a selyem és a kaucsuk terén is. A réz és az ólom piacán már áremelkedések is tapasztalhatók.

Igen érdekes — különösen az amerikai eseményekre való tekintettel — a Népszövetség kutatóosztályának összeállítása a világ aranyállományáról. A nemzeti bankok aranyállománya ezek szerint — Oroszországot és Spanyolországot nem számítva — ma összesen az egész világon 13.789 millió aranydollárt tesz ki. A világ nemzeti bankjainak aranyállománya az utolsó három hónap folyamán 70 millióval emelkedett. A legérdekesebb azonban az a tény, hogy március óta az Egyesült Államok aranyállományuk 98 millióval gyarapították. Hasonlóképp kedvezően fejlődött a többi nagy demokráciák aranykészlete is. Érdekes Svédország aranyállományának emelkedése — 11 millió dollárral három hónap alatt. Nevezetes csökkenést mutat ezzel szemben Belgium (minusz 30 millió) és Svájc (minusz 11 millió).

Összefoglalóan azt lehet mondani, hogy hónapok óta első ízben kimondottan optimista a nagytekinetű genfi szakértők jelentése, amely Roosevelt megerősödésében látja a világgazdaság kedvező fejlődésének biztosítékát.

Üzleti hírek

Parafrakur forgalombahozatalával és előállításával foglalkozó két aradi vállalat: a Serdit S. A. pentru Comerul de Articole de Plută si Chimicale és a Dop S. A. R. pentru Industrie si Comerț pentru Articole din Plută fuzionáltak. A Serdit részvényszáma beolvadt a Dop-ba, amelynek részvényszáma 3 millió lejre emelkedett. A fuzióval egyidejűleg Szerdahelyi Tibor kivált az igazgatóságból és új tagokként az igazgatóságba kooptáltak Alexandru Filimon és Iuliu Lipkovits.

A clujai református egyház, amint azt korábban közöltük a str. Cogalniceanu és str. Baba Novac uccák sarkán lévő üres telken a teológiai tanárok lakásai számára építkezéseket eszközöl. A több millió lejes munkák elvégzésére több helyi cégtől kértek be ajánlatot, melyek közül az egyház Újvárossi építész ajánlatát minősítette legelőnyösebbnek.

A Filatura Dunărea S. A. bucuresti pamutfonó vállalat jelentős tőkeemelési tranzakciót bonyolít le. A tőkeemelési tranzakcióval kapcsolatban új érdeklőség vonult be a vállalatba. Információk szerint a vállalat részvényszáma 35 millió lejről 45 millió lejre emeli fel. A tőkeemelési tranzakciót az igazgatóság a vállalat közgyűléstől a múlt évben kapott felhatalmazás alapján bonyolították le. A tőkeemelési tranzakcióval kapcsolatban az igazgatóságba kooptáltak Voicu Nițescu.

A kereskedelmi nyomtatványokon az új cégjegyzési törvény szerint fel kell tüntetni a kereskedelmi cégjegyzés számát is. Ezzel kapcsolatban hivatalos helyről most közlik, hogy nem elegendő a céghivatali iktató számanak megjelölése, hanem az évszámot is fel kell tüntetni a nyomtatványon. Általában véve az iktató számot a levélpapírosokon, borítékokon, megrendelő jegyeken stb. kell feltüntetni, nincs azonban szükség a borítékban küldött nyomtatványoknál is a cégjegyzés számának feltüntetésére.

A clujai egyetemi klinika új palotájának befejezési munkálatainak árlejtésén résztvettek: Viktoria butorgyár Cluj Industria de mobile Cluj, Cooperativa a Industria silor de mobile din Cluj és a Cooperativa

Clujana pentru Ind. de tâmplarie, valamint az oradeai Butorszövetkezet. A szövetkezeteknek kijáró 5 százalékos kedvezmény tekintetében a legelőnyösebb ajánlatot az oradeai szövetkezet tette. A Coop Clujana konstanciával élt ezen 5 százalékos tekintetben vétele miatt. azzal az indoklással, hogy az oradeai szövetkezet nem termelő, hanem értékesítő jellegű, továbbá nem mellékelte a szövetkezeti központnak az 5 százalékos kedvezmény igénybevétele érdekében igazolását.

Viscosa Românească műselyemgyári részvényszáma, amely tulajdonképpen a Petroeni érdekkörébe tartozik, eddig 50 millió lejes alapitóját 150 millió lejre emeli fel. A tranzakciót a vállalat július 14-én megtartott közgyűlése határozta el. A rendkívüli közgyűlés módosította az alapszabályokat oly értelemben, hogy a Viscosa Românească nemcsak műselymet és műgyapotot hanem mindenféle szintetikus fonalat, vagy textilszövetet gyártani fog.

Sturm Mihály, a clujai Schieb et. Co. műszaki kereskedés volt beltagja aki ezen cégtől ez év elején vált ki, kibérelte a Piața Mihai Viteazului 7. sz. alatti helyiséget, amelyet eddig az Astra likörgyár tartott bérben. Sturm ezen helyiségben vas és műszaki detalkereskedést nyit.

Árlejtések

Brasovi erdőigazgatóság: Augusztus 17-én árlejtés 20.70 hektár területű erdőiség fenyőfaanyagának eladására ciucmegeyi erdőszőlő. Óvadék 49.000 lej.

Archita község (Tárnava Mare megye): Augusztus 3-án árlejtés 6830 szál bükkfaeladására. Kiküldési ár 160.750 lej.

Sebes-Albai erdőigazgatóság: Augusztus 5-én árlejtés 2345 szál bükkfa eladására. Kiküldési ár 144.880 lej.

Brasov városa: Augusztus 3-án árlejtés a Str. Dârstei csatornázására. Előirányzat 960.000 lej.

Cluj városa: Augusztus 2-án árlejtés a Cal. Reg. Carol al II-lea utste egyrészének aszfaltozására. Előirányzat 640.000 lej.

Tg.-Mures városa: Augusztus 2-án árlejtés 20 vagon tűzifa beszerzésére.

Központi munkásbiztosító pénztár: Szeptember 24-én árlejtés a munkásbiztosító részére szükséges radiológiai, röntgenológiai, diatermia, stb. készülékek, orvosi eszközök, laboratóriumi és fogászati berendezések szállítására. Az árlejtés értéke ca. 20 millió lej. CFR vezérgazgatósága Bucuresti: Augusztus 24-én árlejtés 545.000 kg. növényi olaj beszerzésére.

GAZDASÁGI TANÁCSADÓ

A biztosítási üzlet alapelveit tisztázta a semmitörvény. Nacionala biztosítási törvényt 1932. évben tűzkár elleni biztosítási szerződést kötött egy bucuresti kőművesgyárral. A szerződés szerint a díjrészték fizetésének elmaradása esetén a biztosítás felfüggesztést nyer, az intézetnek pedig jogában áll, hogy vagy bíróság előtt érvényesítse a szerződésből származó jogait, vagy pedig megemlíti a kötvényt, melyről ajánlott levélben értesíti a felet. Mint hogy a gyár két díjrészték nem egyenlített ki, a biztosító perbe fogta. Az ifj. törvényszék a keresetet elutasította azzal az indoklással, hogy az intézetnek arról ajánlott levélben kellett volna értesítenie a felet, hogy a biztosítási kötvényt érvényben tartja és a díjhátralékot peresíti, mivel másképp a biztosított fél nem tudja magát mihez tartani. Kimondotta egyben a törvényszék, hogy a biztosítási felfüggesztése folytán a biztosító intézet rizikója megszűnt és így a felfüggesztés idejére a díjakat sem követelheti. Az ügy a Casafia elé került, amely Dec. 2132-1937. sz. döntésében úgy határozott, hogy a biztosító csak abban az esetben lett volna köteles ügyfelét ajánlott levélben értesíteni, ha a kötvényt semmisnek tekintti. A Semmitörvény szerint a biztosító intézet a felfüggesztés idején is jogosan követelheti a díjrésztéket, mivel ezek kifizetése esetén a biztosított fél is azzal a jogaiba lép. Másrészt a biztosított fél a díjfizetési kötelezettség megtagadása révén egyoldalúan megszüntetheti a szerződést, ami meg nem engedhető.

Németországban megkezdtek az arany kötelező beszerzését

Feltűnést keltett a birodalmi pénzügyminisztérium legutóbbi intézkedése, amellyel elrendelte, hogy a német birodalom területén forgalomba lévő aranyérmeket tulajdonosok rövid időn belül szolgáltatassák be a birodalmi banknak. A beszerzési határidő rövidségén kívül említésre méltó az is, hogy az aranyérmek tulajdonosok nem kaphnak semmi felárat. Augusztus 16-án a beszerzési határidő utolsó napja után Németország területén nem lehet több értékesíteni az arany érmeiket. Az osztrák tartomány területén már közvetlenül az Anschluss után adták ki ilyen rendelkezést a német hatóságok, akkkor azonban ez a rendelkezés még nem vonatkozott a régi birodalomra is.

A németbirodalmi pénzügyminisztériumnak ahhoz a felhívásához, amelyben elrendeli az aranyérmek beszerzését, a német lapok kivétel nélkül azt a magyarázatot fizik, hogy ennek az intézkedésnek gyakorlati szempontból nincsen nagyobb jelentősége. A német valuta fedezete már régóta nem az arany. A kormány azt várja, hogy a beszerzési határidő aranyérmek kedvezően fogják befolyásolni a birodalmi bank aranytartalmának mennyiségét.

A faanyagok forgalma. A Monitorul Oficial 162. számában megjelent a faanyagok forgalmáról szóló rendelettervény végrehajtási utasítása. Ez — egyebek között — előírja, hogy az eladásra szánt faanyagok csak szállítási igazolvány, vagy eladási jegy kíséretében fuvarozhatók; az épületfa pedig ha vastagsága a 20 cm. átmérőt meghaladja, darabonként az eladónak céggel, vagy márkájával is ellátandó. A fűrészgyárak és fűrészárú lerakatok kötelesek továbbá a raktaikba bejött anyagokról nyilvántartó könyvet vezetni, melyben bevezetendő az erdőtulajdonos neve és az anyagának a raktárba történt beérkezési ideje; a szállítási igazolványok pedig legalább egy évig megőrzendők az ellenőrzésre hivatott erdőzeti és erdőrendészeti közegek rendelkezésére. Ezen rendelkezések be nem tartása az anyag elkobzását és 10.000 lei bírság kiírását vonja maga után. Azok a fűrészárú gyárak és kereskedők pedig, akik szállítási igazolvány, vagy eladási jegy nélkül szereztek anyagot, gazdasági vétség címén per alá is vonhatók.

Egy házasi

Cernauti, tük, pént zalmas repül pulung—Buc canii község A LOT k heed Elektr gépe, amely és Bucuresti dennapi köz lezuhant. T három tagja

Péntek es uestibe ér nek, amely ért földet a lommal azon utasszállító légügyi vez dött Cernaut Cernautból rendes időbe óra 38 perc rádiogramma minden rend ben folytatj ve azonban nem kapott hívták, hiáb minden nem

Négyórás este 10 óra csendőrség j meredő hegy LOT lengyel gépe és 14 szédtek ki a

Először C esétlenség s hogy a Var repülőgépre szállt fel: V japán követ Ralos mérnök Carol Lemir Nartowski v Krnys és H lakosok, mig Ionescu repü ves pilóta és a géphe.

A teljesen gépének mod pilőlgépet C mechanikus ben. A gép bességgel ha biztosíték ve nélkül teszik volt azon k mint egymill den baj nél láthatatlan legismertebb

Napokig t rófa pontos riült megáll hogy a gép, gekbe került hegycsucsna sőbb azonban A legvalószí falusi szemt lamint a 14 szakértőből nistea erdő riült, villámo tét.

Szőrnyü, a lentésében roncsai felet

STERN-féle ort. kóser vendéglő Oradeán

Str. N. Iorga (volt Zöldfa-utca) 19. Országszerte elismert kitűnő konyha, szolid Transilvania vezető étterme, az utazó közönség kedvenc találkozóhelye.

Lakodalmakra és bankettekre külön nagyterem.

ארטה. כשר

Villámcsapás okozta a Bucovinában lezuhant repülőgép katasztrófáját

Egy házaspár, amely „lemeradt” a halálgépről. A japán katonai attasé kabbalás száma

Cernauti, július 26. Mint már jelentettük, pénteken hat órakor borzalmas repülő-katasztrófa történt a Câmpulung-Bucovina megyében levő Stulpicani község közelében.

A LOT lengyel repülőársaság „Lockheed Elektra 14”-es márkájú utasszállító gépe, amely Varsó-Lemberg-Cernauti és Bucuresti között bonyolította le a mindennapi közlekedést, a Brânistea völgyben lezuhant. Tizenegy utas és a személyzet három tagja szörnyethaltak.

Hiábavaló várakozás

Péntek este 7 órakor kellett volna Bucurestibe érkeznie a LOT társaság gépének, amely máskor percnyi pontossággal ért földet a banesai repülőtéren. Ezalkalommal azonban hiába várták a hatalmas utasszállító gépet és Scarlat Rădulescu légügyi vezérigazgató telefonon érdeklődött Cernautiban, hogy mi a késés oka. Cernautiból azt válaszolták, hogy a gép rendes időben elindult Bucuresti felé és 5 óra 38 perckor kapták tőlük az utolsó rádiogramot, amelyben közlik, hogy minden rendben van, az utat csendes időben folytatják. Ettől az időponttól kezdve azonban sem Bucuresti, sem Cernauti nem kapott több rádiogramot. Hiába hívták, hiába keresték az összeköttetést, minden néma maradt.

Este tiukor: jelentik a szerencsétlenséget

Negyórás idegfeszítő várakozás után, este 10 óra tájt a Stulpicani községbeli csendőrség jelenti, hogy Bucovina égnék meredő hegyszírtjei között lezuhant a LOT lengyel repülőársaság utasszállító gépe és 14 embernek már csak hulláját szedték ki a roncsok alól.

Az áldozatok névsora

Először Câmpulungból siettek a szerencsétlenség színhelyére. Megállapították, hogy a Varsóból Bucuresti felé igyekvő repülőgépre Lengyelországban hét utas szállt fel: Waka Masakatsu, a bucuresti japán követség katonai attaséja, Jilav Ralos mérnök, Eduard Gautyawski, dr. Carol Leminel, a LOT társaság orvosa, Nartowski varsói kereskedő, Stanislaw Krnys és Hanens Falisewszky lengyel lakosok, míg Cernautiban dr. Bodea, Gh. Ionescu repülőkapitány, Ionel Fernic neves pilóta és Carl Nussbaum szállottak fel a gépbe.

A teljesen modern és a Howard Hughes gépének modellje után készült lengyel repülőgép Catorba pilóta vezette, Panek mechanikus és Zorzi rádióosztályos kísérőben. A gép óránként 300 kilométeres sebességgel haladt. Catorba pilóta személye biztossá volt arra, hogy az utat baj nélkül tessék meg. A kitűnő repülő egyike volt azon keveseknek, akik már több, mint egymillió kilométer tettek meg minden baj nélkül, kitűnő ismerője volt a láthatatlan repülésnek és egyike volt a legismertebb légügyi szakértőknek.

Mit állapítottak meg a helyszíni bizottságok?

Napokig tartó vizsgálat után a katasztrófa pontos okát még mindig nem sikerült megállapítani. Először azt hitték, hogy a gép, amely hatalmas és sötét fellegekbe került, nekiütdött az egyik magas hegycsúcshoz, összetört és lezuhant. Később azonban ez a megállapítás megdőlt. A legvalószínűbb és ezt állítják egy a falusi szemtanúk és hegyi pásztorok, valamint a 14 tagú (5 román és 9 lengyel) szakértőből álló bizottság, hogy a Brânistea erdő fölött a gép erős viharba került, villámcsapás érte és ez okozta a veszteséget.

Szörnyű, amint a helyszíni bizottság jelentésében leírja, hogy a hatalmas gép roncsai felett, az erdő fáiak ágain ruha-

foszlányok, emberi testrészek, megpörkölt holttestek csüngenek. A földön vér, szén és korom, megcsontított holttestek. A helyszínre sereglett falusiak apró gyertyákat gyújtottak az áldozatok hullái mellett.

Kik veszték oda?

Az áldozatok között egy lengyel, mint a román repülés több értékes tagját veszítette el. Fernic Ionel, a Cernautiban felszállott román pilóta és ejtőernyős, Ionescu kapitánnyal, a cernauti légikikötő parancsnokával együtt véletlenül került erre a gépre. Csak másnapra szót volna jegyük, ők azonban idejekorán meg akartak érkezni Bucurestibe, hogy résztvegyenek Mária királyné temetésén és ezért minden befolyásukat igénybevétték, hogy még pénteken elutazhassanak.

A vasuti jegyen kívül személyazonossági igazolványt is kell magával vigen minden utas

Uj, szigorú szabályrendeletet dolgozott ki a vasut vezérigazgatósága

Bucuresti, július 26. A CFR új szabályrendeletet dolgozott ki, a széles- és Rapid-vonatok utasai számára. Minden utasnak, aki a vonatra száll, a jegyen kívül személyazonossági igazolvány felett is kell rendelkeznie.

Négy éven aluli gyermekek, ha nem foglalnak el külön helyet, igazolvány nélkül és ingyen utazhatnak. Azon gyermekek számára, akik nem haladták meg tizedik életévüket, de külön helyet igényelnek, féljegyet kell váltani.

Az utasoknak jogukban áll magasabb osztályba lépni, vagy magasabb fokozatu vonatra ülni a díjszabás feltételei szerint. A következő esetekben azonban az utas a különbözeten kívül 1500 lej bírságot tartozik fizetni: ha semmilyen jegyet

Fernicet nemrégiben nevezték ki az ARIPA repülőársaság cernauti fiókjához igazgatónak. Csak a napokban foglalta el új hivatalát. Most, mielőtt végzetes útjára felkészült volna, egy barátjának elmondotta, hogy himnuszt akar komponálni a levegő hősi halottjairól...

Masakatsu Waka őrmagyot, japán katonai attasét aznap léptették elő alezredessé, amikor a câmpulungi erdők felett holtan zuhant alá. Waka röviddel ezelőtt szerelgetett fel telefont lakására. Pár nap múlva kérte, hogy változtassák meg a telefon számát, mert japán babona szerint a számára kijelölt szám halált jelent.

A LOT géppel indult el Lengyelországból Bucuresti felé Simion Jatchmovici mérnök és felesége is. A mérnöknek Cernautiban párperces pihenőre kiszállott, majd nem akart visszatérni a gépbe. Arra kérte férjét, szakítsák meg útjukat, mert rossz előérzete van. Hiába volt minden rábeszélés, Jatchmoviciné nem akart tovább menni Bucuresti felé és így férjével együtt Cernautiban maradt. Rossz előérzete nem csalt.

Lengyelországban, Romániában, sőt még a távoli Japánban is mély megdöbbenést és részvétet keltett a 14 halálos áldozatot követelő repülő-katasztrófa.

A burgoszi kormány is hozzájárult az önkéntesek eltávolításához

Barcelona, július 26. Az önkéntesek visszavonására vonatkozó spanyol köztársasági választjegyzéket ma adták át Londonban. Hír szerint Franco kormánya is hozzájárult, bizonyos fenntartások mellett az önkéntesek visszavonásához. Egyébként Gandia kikötőjét tegnap nemzetiek repülői erősen bombázták. A kikötő bombázása közben bomba esett le egy angol kereskedelmi hajó közelében és megsebesített négy személyt és jelentős kárt okozott. A Stefani ügynökség ugyanakkor Saragossából jelenti, hogy a köztársaságiak erős ellentámadásba kezdve az Ebro-folyón át akartak kelni, de a nemzetiek erős ellenállása ezt a kísérletet meggátolta. A nemzetiek ugyanakkor elfoglalták az Espadan-hegyláncot és ott erősen megverték a lábukat.

Angol nemességet kapott Ausztria utolsó londoni követe

London, július 25. Az angol királyi udvar hivatalos lapja, közli, hogy, VI. György király angol nemességet adományozott báró Frankenstein volt osztrák követségnek, aki az Anschluss után Angliában maradt és a napokban vette fel az angol állampolgárságot. A volt osztrák követ új címe és neve Sir George Frankenstein.

Ötszáz menekült zsidó érkezett Ausztráliába

London, július 25. Ausztráliába hétfőn érkezett meg az első zsidó politikai menekültek csoportja. Körülbelül ötszázan szálltak partra Ausztráliából és Németországból emigrált zsidók, akik a bevándorlási előírásnak megfelelően 250 fontot tettek letétbe. A jövőhét folyamán újabb csoport érkezik Ausztráliába.

Meghalt Mihály vajda egyik volt osztálytársa

Suceava, július 26. A napokban meghalt az itteni kórházban Gh. Gramada, Stroesti községbeli tanuló, Mihály nagyvajda osztálytársa. A temetésen jelen volt Apostoleanu prefektus is, aki koszorút helyezett el a sír-ra az uralkodó és a vajda nevében.

Az olasz fasiszta párt főtitkára a zsidókérdésről

Róma, július 26. Starace miniszter, a fasiszta párt főtitkára, beszédet mondott. Ennek során többek között kijelentette, hogy a fasiszta párt minőségi és mennyi ségi javításra fáradozik. A zsidókérdésről szólva, kijelentette Starace, hogy a zsidó nép már évezredek óta az összes többi népek fölött állnak tartja magát, ma pedig az egész világon a zsidók alkotják az antiszemita vezérkart.

5000 kötet kitűnően
összeválogatott modern magyar, német kölcsönkönyvtár
eladó
Kisebb városban biztos egzisztenciát jelent. Kedvező fizetési feltételek. Erdeklődni:
a Hegedüs Hirlap-irodában Oradea

Áthelyezések és kinevezések a közegészség- és munkaügyi minisztériumoktól függő orvosi karban

Bucuresti, július 26. Királyi dekrétum utján az egészségügyi és munkaügyi minisztériumtól függő következő orvosokat helyezték, illetve léptették elő: dr. Zeno Bejan városi főorvost Lugoj Severin megye tisztii főorvosává nevezték ki, dr. Cotiu volt hunedoari, jelenleg savarsini főorvost kinevezik Arad főorvosává, dr.

Griguriu Ilie Dangan (Botosaniban) szolgálatot teljesítő orvost a salontai körzet orvosává nevezik ki, dr. Munthiu Nicolaet Hidaró Ghimes Fagete helyezték elő, dr. Ioan Nemes belgyógyász és dr. Szentpáli helyet cseréinek az oradeai kórházban.

Azokat a gyakorló orvosokat, akik átmentek a képesítési vizsgán, megerősítik a következő helyeken: dr. Aurel Vlad Zimandul-Noul jud. Arad, dr. Virgil Mihai-oca Radna (Arad), dr. Vaida-Voevod Aurel a cluji társadalombiztosítónál a gége és fülszakon véglegesítik. A következő orvosokat szeptember 1-ji hivatalból nyugdíjba helyezik: dr. Alexa Drukramert Cernauti, dr. Goldstein Desideriut Salaj, dr. Rolinc Abramot Vasloveni Ciuc, dr. Constantin Popescut Poiana. Még további jelentéktelen kinevezéseket és áthelyezéseket is eszközöltek.

Kommunista agitátort tartóztattak le Chisinauban

Bucuresti, július 26. Chisinauban letartóztatták Gh. Odeskyt kommunista izgatás miatt és hadbírság elé állították.

BARBAX
perc alatt remekül beretválikozhat szappan, eset nélkül a közismert **BARBAX-RAPID** crémmeel.
Gyártja: Ardealul S. A. Carei

ACSADÓ
tisztázta a
intézet még
bitási szerző-
rtáru gyárral.
ek fizetésének
felfüggesztést
ban áll, hogy
a szerződésből
egsemmissíti a
iben értesíti a
jlesztetet nem
fogta. Az il-
eulatisította
intézetnek ar-
na értesítienia
vényt érvény-
peresíti, mivel
tudja magát
ben a törvény-
sztsége folytán
szűnt és így
at sem köve-
került, amely
gy határo-
ban az esetben
molt levélben
nisnek tekinti.
sítő intézet a
követelheti a
zetése esetén
iba lép. Más-
ízetési kötele-
oldaluan meg-
meg nem en-

gkezdtek
ő he-

ni pénzügyi-
e, amellyel el-
alom területén
tulajdonosak
be a bírcalmi
áridó rövidsé-
is, hogy az
kapnak semmi
beszolgáltatási
metország ter-
értékesíteni az
rák tartomány
Anschluss után
német hatóság-
felet még nem
is.
inisztriumnak
n elrendeli az
ását, a német
agyarázatot fü-
nek gyakorlati
jelenősége. A
égóta nem az
hogy a beszol-
ben fogják be-
ranyartarlaká-

Monitorul Ofi-
a faanyagok
ény végrehaj-
között — elő-
anyagok csak
adási jegy ki-
ületta pedig,
öt meghaladja,
vel, vagy már-
gyárak és fü-
yábbá a raktá-
ántartó köny-
adé az erdőtü-
ak a raktárba
litási igazolvá-
megőrzendők
eti és rendőr-
Ezen rendelkez-
rag elkobzását
vonja maga
ok és kereske-
zolvány, vagy
nyagot, orgaz-
vonatnak.

ארט

SPORT

Augusztus 17-én rendezik a timisoarai Kadima a Retyezáton a zsidó turisták találkozóját

Cluj, július 25. (Az Uj Kelet tud.) Közöltük már, hogy a timisoarai Kadima zsidó sportegyesület turistaszakosztálya zsidó turistatalálkozót vett tervebe a Retyezátra. Időközben a turistatalálkozó teljes és részletes programja elkészült, ugyancsak megállapították a kétszemes kirándulást ígérő találkozó időpontját is. Eszerint a csillagutazás-rendszerű kirándulásra az egyes zsidó sportegyesületek résztvevő csoportjai úgy kell leküldözniük, hogy a találkozó helyére, a Bucura tóhoz augusztus 17-én kell érkezniük, ahonnan aztán közösen folytatják a kirándulást.

Az eddigiek szerint a kiránduláson a rendező Kadima gárdáján kívül a cluj Haggibbor, a brasovi Ivria, az oradeai Makkabi, a sigheci Sámson s az aradi Hakoah turistái vesznek részt, amelyek egyesületek, mind rendelkeznek turista szakosztással. Szó van azonban arról, hogy a kiránduláson, amelynek ünnepélyességét fölöslegesen kihangsúlyozni, a tárgyműrei Makkabi és a satumarei Barkochba is képviselteti magát.

A retyezáti zsidó turistatalálkozó részletes programját a Kadima a következőkben állította össze:

A turistatalálkozó időpontja: 1938 augusztus 17, szerda.

A turistatalálkozó helye és a csillagutazás középpontja: a Bucura-tó.

A program értelmében a következő utak egyikén tartoznak az egyes csoportok a Bucura tavat megközelíteni, szigorúan betartva az utirányt, melyet alábbiakban adunk:

1. **Allomás: Lupeni.** Kiindulási pont: Cămpul lui Neag—Piule-csucs—Stănilă „La Fetele”—Stăna Păpusa—Vrf. Bufii—Bucura-tó. (Lupeni—Cămpul lui Neag Kocsival kb. két óra és fél óra; Cămpul lui Neag—Bucura-tó: 20 km.)

2. **Allomás: Lupeni.** Kiindulási pont: Cămpul lui Neag—Cămpusel—Iorgovan—Drăgăsan gerince (vagy Lăpusnic-Mare völgye)—Gura Bucurii—Bucura-tó. (Cămpul lui Neag—Cămpusel: 13 km.; Cămpusel—Bucura: 13 km.)

3. **Allomás: Pui.** Kiindulási pont: Pui—Hoțita—Casa Baleia—Stăna de Râu—Bucura-tó. (Pui—Baleia: 16 km.; Baleia—Bucura: 20 km.)

4. **Allomás: Hățăgel.** Kiindulási pont: Râu de Mori—Gura Zlatei—Zănoaga-tó—Slivei gerince—Bucura tó. (Hățăgel—Râu de Mori: 8 km.; Râu de Mori—Gura Zlatei: 15 km.; Gura Zlatei—Zănoaga: 12 km.; Zănoaga—Bucura: kb. 10 km.)

5. **Allomás: Hățăgel.** Kiindulási pont: Nucsoana—Casa Pietrile—Stăna Valereasca—Retezat—Bucura-tó. Vagy ugyanezen út, de Râu de Mori kiindulási ponttal. (Hățăgel—Nucsoara: 8 km.; Nucsoara—Pietrile: 11 km.; Pietrile—Valereasca: 4 km.; Valereasca—Retezat—Bucura: kb. 12 km.)

A résztvevők szíves figyelmébe ajánljuk, mint székesközött elsősorban a régi katonai térképeket (Scara 1:75.000), valamint a közelmúltban megjelent és ugyancsak precíz

Touring-Club: Retyezát-térképet az Inst. Cartografic UNIREA, Brasov nyomásában. Utóbbin az általunk megadott utvonalak kétharmada jelezve van. (Scara 1:50.000.)

Az egyes csoportok úgy osztják be etappjaikat, hogy augusztus 17-e, szerda előtt nem érkeznek be a Bucura-tóhoz, de feltétlenül napnyugtá előtt 17-én. Sátor-táborozás egy vagy két éjjelt a tónál (kedvező időtől függ!) és a környéki csucok megmászása: Retyezát 2484 m., Peleaga 2511 m., Păpusa, Judele, stb. A Zănoaga tó mellett leereszkedik Gura Zlateira, ahonnan átrándulás másnap Gura Apeire, a Râu-Mare völgyén fölfelé. Innen Tarcul és Munte Mic-en keresztül Caransebesre, vagy vissza Gura Zlateira s onnan le Hățăgel állomásra. (Kedvező idő és főleg a turisták kondíciója dönti el az alternatívát.)

Minden csoportnak megfelelő számú sátorral kell gondoskodnia résztvevői elszállásolására.

Menetrend-függelék:
A zsidó turisták utazását megkönnyítő alant közöljük a kirándulás helyéhez vezető vasutvonalak menetrendjét.

Az 1., 2., és 3. utvonalakhoz:

Ind. Oradea	9.00	19.40	1.10
Érk. Cluj	12.17	0.48	6.00
Ind. Cluj	12.30	1.20	6.12
Érk. Teius	14.40	4.34	9.28
Ind. Teius	17.13	4.51	9.37
Érk. Simeria	19.04	6.52	10.57
Ind. Simeria	19.20	7.20	11.15
Érk. Pui	20.57	8.51	12.29
Ind. Pui	20.58	8.52	12.30
Érk. Lupeni	23.00	10.50	14.05

A 4. és 5. utvonalakhoz ab Oradea:

Ind. Oradea	22.55
Érk. Arad	2.00
Ind. Arad	2.45
Érk. Timisoara	4.00
Ind. Timisoara	4.30
Érk. Caransebes	6.59
Ind. Caransebes	7.10
Érk. Hățăgel	11.25

A 4. és 5. utvonalakhoz ab Cluj:

Ind. Cluj	6.12
Érk. Teius	9.28
Ind. Teius	9.57
Érk. Simeria	10.57
Ind. Simeria	11.15
Érk. Subcetate	12.04
Ind. Subcetate	12.25
Érk. Hățăgel	13.11

Az egyhetes retyezáti zsidó turistatalálkozón, amelynek időpontja augusztus 14—21, az érdeklődők csak zsidó sportegyesületeik útján vehetnek részt. A turistatalálkozóra vonatkozó további részletes felvilágosításokkal a Kadima turistaszakosztálya a zsidó sportegyesületek részére készséggel szolgál. Levelezési címe: Societatea Sportiva Kadima Sectia Turism Stefan Kun Timisoara, Str. C. Brancoveanu No. 34.

A ROYAL MOZGO MUSORA:

Hétfőtől: Általános közkívánatra visszahozta az év legnagyobb zenés filmjét Jean Macdonald és Allan Jones legjobb filmje a Tarantela
Németül beszélő film. A film hosszúságára való tekintettel az előadások pontosan 3, 5.10, 7.20 és 9.30-kor kezdődnek.

A CAPITOL MOZGO MUSORA:

Hétfőtől: Minden idők legnagyobb filmje: Az esnapuri tigris. (A hindu sirmelék I. része). Hangos változatban. 3 évig készült Indiában. Eredeti felvételek! Főszereplők: La Jana, Gustav Diessl, Hans Stüwe.

A THALIA MOZGO MUSORA:

Nagy premier! Mozart kisasszony. Danielle Darieux nagysikerű filmje. Csütörtöktől: Kettős premier műsor: I. A morfinista végzete. Fősz.: Marie Bell, H. Rollan. II. Kalózok. Izgalmas kalandorfilm.

A SELECT MOZGO MUSORA:

Szerda, csütörtök, péntek, szombat: Mímóza Panzió. Jaques Feyder világírú rendező legjobb filmje, főszerepekben: Francoise Rosay—Paul Bernard.

— Fordítások bármilyen nyelven Dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Str. Memorandului 24.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, július 27.

Bucuresti, 6.30: Torna, hírek, hanglemezek. 13.05: Pontos idő, kulturális közlemények, sport. 13.25: Victor Predescu zenekara. Közben 14.15: pontos idő, időjárás, hírek. 15.20: Közlemények, a nap eseményei. 19: Pontos idő, időjárás. 19.02: Könyv- és folyóiratszemle. 19.15: Francia operettekől hanglemezek. 20.05: A Bajkal balajka-negyed. 20.35: Virgil Petrescu előadása. 20.50: Maxim Vasiliu énekel. 21.15: Marcella Mall-Manu zongorázik. 21.50: Zenekabaré. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Étte-mi zene. 23.45: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Jeruzsálem. Délután 5.30: Pontos idő, hírek. A zsidó nevelés alapelvei. 8: Jemenita dalok ismertetése. 8.20: Keleti zsidó dalok, hangverseny. 8.50: M. Bermann előadása. 9: Pontos idő, időjárás, hírek. 9.30: Koncert az angol programban. 9.50: Táncczene.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Feleki Rezső énekel zongorakísérettel; Schwab Miklós zongorázik. 13.30: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 18.30: Gáti István mélyhegedűszámai zongorakísérettel. 19.30: A rádió szalonzenekara. 21.30: Hírek. 21.55: Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.05: Operett-részletek (hanglemezek). 24. 10: Jazz.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

Belgrád, 19.20: Rádiózenekar.
Prága I. 21.55: Filharmónikusok.
Toulouse, 23.15: Kivánsághangverseny.
Varsó, 20.30: Rádiózenekar énekesekkel. Tarka est.

Csütörtök, július 28.

Bucuresti, 6.30: Torna, hírek, hanglemezek. 13.15: Pontos idő, kulturális közlemények, sport. 13.25: Hanglemezek. 14.15: Pontos idő, időjárás-jelentés, hírek. 14.30: Román népdalok. 15: Román népdalok, hanglemezek. 15.20: Közlemények, külföldi aktualitások. 19: Pontos idő, időjárás. 19.02: Tánccmezek. 20.10: Max Bruoh I. koncertje. Hegedűl Jehudi Menuchim, kíséri a londoni szimfonikus zenekar. 20.45: Aida Helta asszony Schubert dalokat énekel. 21.05: Művészeti aktualitások. 21.20: A rádió szalonzenekara. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Ionel Giurgea zenekara. 23.45: Hírek külföldre németül.

Jeruzsálem. Délután 5.30: Pontos idő, hírek. 8: Nyelvészeti előadás. 8.15: Hangverseny. 9: Pontos idő, időjárás, hírek.
Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: A rádió szalonzenekara. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 18.25: Katonazene. 20.25: Rudolf Joks énekel az ést-magyar művészcsere keretében. 21: „Róza nagysám.” Színmű három felvonásban. Irta Sábato Lopez. 22.20: Hírek. 22.45: Cigányzene. 24.10: Tánccmezek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

London Regional. 22: Operett.
Prága. 13.45: Klasszikus operettekől.
Toulouse, 21.30: Kubai zene.
Varsó. 20.40: Dalos, zenés egybeállítás a nyárról.

— Légörvény kapta el a Bucovinában lezuhant utasszállító repülőgépet. Bucurestiből jelentik: A bucovinai repülőszerecséltenség ügyében kiküldött bizottság megállapította, hogy a gépet légörvény kapta el. A pilóta, amikor látta, hogy nem tud kikerülni az örvényből, hogy könnyítsen terhén, kinyitotta a benzintartályok szelepeit, majd siklórepüléssel próbálkozott, de sikertelenül. Az a pásztor, aki szemtanuja volt a szerencsétlenségnek, megerősíti, hogy a gép többször megingott, megbillent, lejjebb siklott, majd nyilegyenesen a földre zuhant.

— Szabad a katonáknak frizurát viselniük. Bucurestiből jelentik: Az uralkodó tegnap dekretumot írt alá, aminek értelmében az összes fegyvernemeknél a katonák frizurát viselhetnek a jövőben és a tisztok csak orvosi előírásra viselhetnek monoklit. A szakállviselés tetszés szerinti.

— Jó az állami inkasszó. Bucurestiből jelentik: Az állambévételek július 1—24 között 1.560.308.495 lejt tettek ki, ami 212 millió 185.362 lejjel többet tesz ki elmúlt év megfelelő időszakában elért inkasszónál.

AZ OPERA MOZGO MUSORA:

Premier: Vészjel. Szencziócs kalandorfilm. Fősz.: Reginald Denny és Frances Drake.
Csütörtöktől kezdve világesemény: Nostalgia (A gárdatiszt szerelme) Pouchkine örökbecsű regénye filmen. Főszerepekben: Harry Baur, Jeanine Crispin. Rendezte: W. Tourjansky.

APRÓ HIRDETÉSEK

JAHREZETTABLE alumíniumból tetszetős, kislalak, egyszemélyes 150 lej, kétszemélyes 250 lej. Megrendelésnél zsidó dátum közlendő. Boros papírke-eskedés, Cluj.

Agyagkorsókat 100—300 literig keres megvételre Flora likő-gyár r. t. Arad.

Kóser Emmenthali sajt és valódi Liptói turó ismét kapható. „Paradesz” Bodega, Plata Mihai Viteazul No. 1.

Szülők figyelmébe. Diáklány otdox házaspárnál gondos urt otthont talál Budapesten. Iskolához, zenekademiához közel. Megkeresést augusztus 1-ig Király u. 47. I. 38, Budapest, Kemény.

Nagyvállalat keres magyar nyelv ismerettel titkárnőt, aki önálló német-román levelező, perfekt steno-dactylografus, az összes irodai munkákban jártas. Ajánlat „Nagyjövőjü állás” jellegre e lap kiadóhivatalába küldendő.

Jobb házból való perfektül főzni tudó zsidó vallású nő felvétetik. Cim a kiadóban.

Banarnara autobuszállomás mellett megnyitott új ortodox bodega. Közél a ligethez és piachoz. Szíves támogatást kér Mermelstein, Str. Traian 2.

Autorizált fogtechnikus, operatív gyakorlattal komplet felszereléssel megyei székhelyre sürgősen fogorvos, vagy dentist tartat keres. Megkereséseket „Egzisztencia” jellegre.

Üzlettel rendelkező vidéki leány megismerkedne házasság céljából 35—40-es kereskedővel. „Komoly” jellegre.

Szervezőképes, komoly munkaerő román, német, magyar nyelvismerettel keres utazói, raktárnoki, vagy más bizalmi állást. „Comerciant Perfect”, poste restante Dicioșanmartin.

Képviselőt vállal Bucuresti részére jó bevezetett kereskedő. Ajánlatok „Garancia képes” jellegre a kiadóba.

2—3 fiatalember keres ort. zsidó családnál belvárosban különbejárható butorozott kiadót, esetleg teljes ellátással. Cimeket a kiadóba.

15—20.000 lei óvadékkal rendelkező román, magyar, német nyelvet beszélő volt jegyzői irnok, raktárnoki, felügyelői, vagy pénzeszedői, esetleg más hasonló állást keres. „Megbízható” jellegre.

Eladó parcellák Regele Ferdinand 72 ingatlannál kezdődő Str. Gojđuba torkoló miniszterileg engedélyezett, még a nyáron modernül elkészítendő 10 méter széles belvárosi új utcában. Erdelkődni Regele Ferdinand 72, vagy Marechal Foch 44, földszint, kapu alatt balra harmadik ajtó.

Egyhetes felejthetetlen programu társasutazás az ország legszebb pontjára: az Al-Dunára, Herkulesfürdő és Püspökfürdő nyaralással egybekötve. — Gyönyörű program! Remek ellátás! Indulás Clujról július 30-án. Jelentkezés és prospektusok Clujon: Bonbonária Heana, P. Unirei 6.

Javító- és felvételi vizsgákra sikerrel készült elő, román, angol, francia nyelvórkat ad nyelvzakos tanárjelölt. Megkeresések „Pedagógus” jellegre a kiadóba kértnek.

Kétszobás komfortos lakást keresek lehetőleg kertes házban szeptember 1-re. „Szeptember” jellegre a kiadóba.

Utazó, ki fűszer és rokocikkek eladásában nagy gyakorlattal rendelkezik, állást változtatna lehetőleg cluj központtal. Az egész országot látogatná. „Perfekt román-magyar-német” jellegre a kiadóba.

— A Jean Jaures emlékünnepélyen, mint előadók Izabella Sadoveanu tanárno és iróné és Hoffer Géza újságíró Bucurestiből vesznek részt, akik részletesen ismertetik a nagy tudós és emberbarát életét és munkásságát. Az előadáson kívül a nap jelentőségéhez mérten összeállított program is bemutatásra kerül: munkás szavaló kórusok, az építőmunkás, bormunkás- és Gutenberg-dalárdák közreműködésével. A béke-ünnepély iránt érthetően nagy érdeklődés nyilvánul meg, úgy, hogy jegyeket a munkás-szakszervezeteknél már csak korlátozott számban lehet kapni.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

AZ URANIA MOZGO MUSORA:

Szerda: A csalogány dala, főszerepben Alpár Gitta.

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Büntény a nyílt tengeren. Izgalmas kalandorfilm, főszerepekben: Lida Baarowa—Willy Birgel—Albrecht Schönhals.

AZ EDISON MOZGO MUSORA:

Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Parádés világvárosi premier műsor: I. Stan és Bran a menyországba megy. Boris Karloff, a rejtelmek urának legjobb grandguignolja: A halál megbosszul. Borzalom, rettegés és szenzációk filmje. III—IV. Micky Maus és hiráó.

A MUNKAS MOZGO MUSORA:

Hétfőn és a következő napokon 3, 5, 7 és 9 órakor megnyitó előadás. Az évad legnagyobb filmje: LUKRECIA BORGIA. Monumentális rendezés történelmi dráma. Műsor előtt két Sully symphonia és Híradó. Helyárak: 10 és 12 plus 5 lej.

SZERDA

Nél a cion tá

A zsidóság elvárja, hogy paratamikus ismerős gyarazta, hogy aóság szerinte amely kisvívja nem életképes. tāt nem küldhe saját szemével ző zsidó ifjuság egykor terméke getek, virágzó egészséges embe tívám nőttek ki, síkra. Hiszen I egy ország élet egyetlen nagnál

A fagyöngy is meggyőződhés csak, hogy nem van bennünk a hogy — ha a saját erőnkől, megálljuk a he zőt. Clujtől eg három hétre tāt csak nem is fel levő emberpalán szervezetek tagj magas hegyek k ra még paraszt ber. Es, ha ideg gyekkel övezett az érzése, hogy vól teremtettek ma káprázatos napja ütötték fe fiuk. A mi szám sátrak ezek. Ke hogy le tudja ir ezek a biztos ké lentenek. Az az nap alatt mered zőt és amelyne barnára sült egé szereli fel gondá gító reflektort: mi kifejezhetle ban a mozdulatt verejtékező zsidó ba és reflektorá napi munkában rül pihető zsidó

Nyugalom és lőt. Bizakodás tleg elfaradt en rül látja sűrőgn neriációját. Szem barna karokat, őszinte gyermek gondal pihennel Ez a tábor n jelenk. Ezek a s felszerelt irodák, lomok láttára m ret ez és egyben vendőre, mert a t tívám közel jövő j tendáló generáció dig azért, mert dünk felelni a mem vagyunk elv

Iorga profes tály tanácsosok Bucurestiből jelent rül dr. C. Anghel mondtott az 50.000 javadalmazás felv

Teljesen új ala nyelvtani anya

HIREK

Néhány óra a cionista ifjusági táborban

A zsidóság ellenségei azt mondják ró-
lunk, hogy parazita nép vagyunk. Egy bo-
tanikus ismerősöm közlekedtől is megma-
gyarázta, hogy ezt miképpen érti. A zsi-
dóság szerinte olyan, mint a fagyöngy,
amely kiszívja a fa nedvét, de önmaga
nem életképes. Sajnos, minden antiszemi-
tát nem kiűlhetünk Palesztinába, hogy
saját szemével lássa a véresen verejtéke-
ző zsidó ifjuságot, amelynek keze nyomán
egykor termékeny síkságokon narancslig-
etek, vörösvörösök és testileg, lelkiileg
egészséges emberekkel benépesített kollek-
tívák nőttek ki, szinte egyik napról a má-
sikra. Hiszen 15-20 esztendő egy nép és
egy ország életében majdnem kevesebb
egyetlen napnál.

A fagyöngy elmélet vallói közlekedtől
is meggyőződhetnek arról, hogy nem-
csak, hogy nem vagyunk parazita nép, de
van bennünk akarát és képesség arra,
hogy — ha létezhetne juthatunk — a
saját erőnkkel, a magunk verejtékével
megálljuk a helyünket a többi népek kö-
zött. Clujtól egy ugránsyira ütött most
három hétre tábor 500 zsidó gyerek. Még
csak nem is felnőttek, csak kamaszkorban
lévő emberpalánták, a cionista ifjusági
szervezetek tagjai mentek ki a vadonserű
magas hegyek kis tisztására, ahol órányi-
ra még paraszat házat is alig talál az em-
ber. És, ha idegen betesz lábát erre a he-
gyekkel övezett aranyira kis területre, az
az érzése, hogy hónapok szorgos munkájá-
val teremtetek itt civilizációt Transzilváni-
a káprázatosan szép bércei közé. Négy
napja ütötték fel a sátrakat. Lányok és
fiúk. A mi számunkra nem csak egyszerű
sátrak ezek. Kevés a sző és kicsi a papír,
hogy le tudja írni az ember mindazt, amit
ezek a biztos kézzel lerögzített sátrak je-
lentenek. Az az örörmény, amely három
nap alatt mered a dulsombu bércek kö-
zött és amelynek a tetejében egy izmos,
barnára sütt egészséges ifjú zsidó emberke
szerekl fel gondos kézzel a messzire vilá-
gító reflektort: szimbólikus. Van vala-
mi kifejezhetetlenül, magával ragadó ab-
ban a mezulakban, ahogyan felkúszik a
verejtkező zsidó munka emelte fátorony-
ba és reflektorával bevilágítja az egész
nap munkában elfáradt és a táborház kö-
rül pihenő zsidó gyermekeket.

Nyugalom és reménység tölti el a szem-
lélet. Bizakodás és erő száll a lelkiileg tes-
tileg elfáradt emberbe, amikor maga kö-
rül látja sűrűn-forgogni a jövő zsidó ge-
nerációját. Szemléli ezeket az egészséges
barna karokat, beléne az nyúl tekintetű,
összinte gyermekszemekbe, amelyek féltő
gonddal pihennek meg egymáson.

Ez a tábor nemcsak háromheti üdülőt
jelent. Ezek a sátrak és ezek a gondosan
felszerelt irodák, konyhák és orvosi pavil-
ionok láttára megnyugszik az ember. Igé-
ret ez és egyben lelki vigasz. Igéret a jó-
vendőre, mert a zsidó sors jelene és palesz-
tina közel jövője is testileg és lelkiileg el-
nemülő generációt igényel. Lelki vigasz pe-
dig azért, mert amíg építő munkával tu-
dunk felelni a megadhatatlanságra, addig
nem vagyunk elvesztett nép. (H. E.)

Iorga professzor és C. Angheliescu ki-
rályi tanácsosok lemondtak tiszteltidjájukról.
Bucurestiből jelentik: Iorga professzoron ki-
rály dr. C. Angheliescu királyi tanácsos is le-
mondott az 50.000 lejben megállapított havi
szavadalmazás felvételéről.

Románia területén eltűnt egy pesti leány

Leánykereskedők kezébe került Fülöp Margit?

Budapest, július 26. Vasárnap délelőtt iz-
gatott férfi jelent meg a főkapitányságon.
Elmondta, hogy Fülöp Zsigmondnak hívják,
a Winter Heimann fa- és szénkereskedő cég
munkavezetője. Bejelentette, hogy 18 éves,
feltűnően csinos, karcsú, szőke, Margit nevű
lánya nyomtalanul eltűnt Románia területén.
Fülöp Margit június elején Mercurea Ciucu-
luiba utazott rokonaihoz. Elutazása óta szü-
lei egyetlen levelet kaptak lányuktól, eb-
ben azt írta Fülöp Margit, hogy szerencsé-
sen megérkezett Mercureara és jól érzi ma-
gát. Fülöpék azt hitték, hogy lányuk az ar-
deali kisvárosban nyaral. Az este legnagyobb
meglepetésükre és megdöbbenésükre levelet
kaptak a mercureai rokonoktól.

— Mi van Margittal? — kérdezték a le-
velelben. — Hetekkel ezelőtt elutazott fölénk

és még egyetlen sort sem irt.

Fülöpék ebből a szemrehányó levélből
tudták meg, hogy lányuk már hetekkel ez-
előtt elutazott Mercurea Ciuculról.

Izgatott táviratváltás, majd hosszú tele-
fonbeszélgetés tisztázta ezután a történeteket.
Fülöp Margit június 18-án hazaindult Mer-
curea Ciuculról. Brasovig váltott jegyet s
Brasovban a vasuti pénztárnál vette meg
tovább, a magyar határig szóló jegyét.

Azóta semmi nyom nincs róla, nem tud-
ják, hol szállt le a vonatról, mivel tünt el s
fogalmuk sincs, hogy hol keressék.

A román és a magyar rendőrség rádió-
körözést adott ki a karcsútermetű, szép szőke
leány ellen s így valószínű, hogy hamarosan
megkerül, hacsak nem került leánykereske-
dők kezébe.

Rheuma: Pöstyén

fürdő

Kellemes oda- és visszautazás közvetlen
gyorsvonatokon vagy repülőgépeken 5
órán belül biztosítva, teljes visszarepülés
70 százalék engedmény. Gyönyörű fekvés
a Kárpátok tővé. Teljesen nyugodt für-
dőélet. A fürdővendégek száma június 25-
ig 11.327 volt. Júliusban: golf, tenisz, s
bridge-versenyek, pisztránghalászat. Uta-
zási s tartózkodási feltételek: Bureau
Pistyan „Drogrem“ (S. A., Timisoara I.
Piata Tepes Vodă 1, vagy: Bureau Pis-
tyan E. Gábor, Cluj, strada Fântânei 7.

Július 29-én kezdődik és augusztus 7-én ér véget a Morlaciai Tűzkárosultak Hete

Cluj, július 26. Még csak néhány nap
választ el annak a nagyszabású ünnepsé-
sorozatnak a megkezdésétől, amelyet
Transzilvánia fővárosában a morlaciai tűz-
károsultak (felszélyezése érdekében ren-
deznek. A rendezőbizottság védnökei
Cristea Vasilescu tábornok, a VI. hadtest
parancsnoka és felesége, Manole Enescu
ezredes, vármegyei prefektus és felesége,
valamint Richard Filipescu táblabíró, Cluj
város polgármestere és felesége. A ren-
dezőbizottság már véglegesen megállapí-
totta a Morlaciai Tűzkárosultak Hetével
kapcsolatos nagyszabású ünnepségek és
versenyek programját, amely a városi sé-
tatérten, a strandfürdőben és a városi
sporttelepen kerül majd lebonyolításra. A
rendezőbizottság a látványosságok fokozá-
sa érdekében hozta el Bucurestiből a vi-
lághírű Medrano cirkuszt, amelynek szín-
vonalas előadásai világszerte nagy sikert
arattak és amely előadásoknak vételel-
ből jelentős részt juttatnak a morlaciai
tűzkárosultak felszélyezésére. A városi
sétatérten nagyszabású és humoros szá-
mokban bővelkedő népiünnepélyt rendeznek
a városi sporttelepen pedig különböző at-
létilai versenyeket, boxmérkőzést, vívó-
versenyt, labdarugómérkőzést, míg a vá-
rosi strandfürdőben uszóversenyt hölgyek
és férfiak, fiúk és lányok részére, táncos
velencei éjt, gyermekszépségversenyt és
megválasztják a strand szépségkirálynő-
jét. Az összes versenyeken győztes tiszte-
letdíjakkal jutalmaznak a győzteseket. A
Morlaciai Tűzkárosultak Hetének megren-
dezése nemcsak az amberszeretést adójának
leróváására nyújt alkalmat Transzilvánia
fővárosa nemesen érző lakossága részére,
hanem hatalmas szórakoztató műsor élve-
zésére is.

Háromszázézer lejt loptak egy keres-
kedelmi ügynőtől Targu-Muresen. Targu-
Muresről jelentik: Vasárnap délután Rin-
ter Armin kereskedelmi utazó, az Adesgo
harisnyagyár képviselője, feljelentést tett a
rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a
Splendid-szállóban levő bóröndjéből 300 ezer
lejt lopott ki. Olteanu rmdörkomiszár veze-
tésével megindult a rendőri nyomozás. Ki-
hallgatták a szálloda egész személyzetét va-
sárnap délután, valamint a feljelentőt is. Az
ügynek egyelőre azonban még gyanúsítottja
sincs. A rendőrségről mindenkit elengedtek.
A rejtélyes szállodai lopás ügyében tovább
folyik a nyomozás.

„Válság és új élet“ sorozat új könyvei:
Szabó: Cifra nyomoruság fve 158 lei, kve
198 lei. Supka 1848 fve 145 lei, kve 185 lei.
Remenyik Zsigmond: Sarjadó fili fve 145 lei,
kve 185 lei. Szirmai Rezső új regénye: Egy
asszony élete, 373 lap fve 158 lei, kve 198
lei Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen
jegyzéket.

Aranyer ellen Goedecke féle Aranyer!

Időjárásjelentés. A bucaresti meteoroló-
giai intézet jelentése szerint mára a követ-
kező időjárás várható: emelkedő légnyomás,
váltakozó felhőzet, enyhe északi légáramlás,
lassu lehűlés keleten, változatlan az ország
többi részeiben, helyi jellegű csapadék, helyen
kint zivatarok, főleg délnyugaton. Ma délben
a fővárosban 32 fokot mértek.

Nagyszabású valutarezerva Bácsuban.
Bucurestiből jelentik: A báciai rendőrség a
jegybank képviselőinek jelenlétében váratlan-
ul több házkutatást tartott. Calmanovici
nagykereskedő lakásán külföldi aranypénze-
ket és olasz bankjegyeket, Palmutter keres-
kedőnél nagymennyiségű idegen valutát ta-
láltak. Ugyanakkor a Börze-kávéházban is
razzia volt s az összes ott talált vendégeket
megmozdították. Több letartóztatás történt. Az
eljárás folyik.

Török-német gazdasági egyezményt
irtak alá. Berlinből jelentik: Tegnapi több
német-török gazdasági egyezményt irtak

Merényletet kíséreltek meg a portoricoi
kormányzó ellen. Newyorkból jelentik: San
Juan Portoricóban egy felvonulás alkalmával
merényletet kíséreltek meg Winschip kor-
mányzó ellen. A kormányzó nem sebesült
meg, a rendőrök azonban gyorsan a merény-
lő lövés irányába tüzeltek és golyóik két em-
bert megöltek, huszat pedig megsebesítettek.
A rendőrgolyók halálosan találtak a merény-
lő egyik büntársát és a polgári őrség egy
tisztjét. A sebesültek között van a képvise-
lőház elnöke és a földművelésügyi miniszter
is. Mint kiderült, a merényletet az ország
függetlenségéért harcoló nacionalista párt
egy tagja követte el.

Nagyszabású leánykereskedő banda
nyomára jutott a bucaresti rendőrség.
Bucurestiből jelentik: A rendőri hatósá-
gok nagyszabású leánykereskedőbanda
nyomára jutottak. Profi dr. fővárosi fog-
orvos lakásán a Popa Tatu úva 74 számú
házban házkutatást tartottak és ott talál-
ták Ileana Mihailescu 19 éves és Clemence
Popovici 20 éves leányokat, akiket Albá-
niába akartak szállítani. A banda nyomá-
ra egy Alela Sarbu nevezetű leány veze-
tett, akit több egyetemi hallgató társnő-
jével együtt Tiranába csaltak azzal az
üreggallyal, hogy ottan pincémőknék és
pénztárosnőknék alkalmaznak őket, mivel
az albán nők ilyen foglalkozást nem tiz-
nek. Tiranában részben kabarában, rész-
ben a tengerparton foglalkoztatták a leá-
nyokat, akikről obszcén fényképeket készí-
tettek. Dr. Profit Iasiba szállították, mert
a nyomozás adatai szerint a bandának ott
is voltak összeköttetései.

Hamisított okmányokkal operált egy
magyarországi orvos. Néhány hónappal ez-
előtt Németh Bélát nevezték ki a sárbogárdi
vasuti pályorvosi állásra, majd Havranek
alispán megbizta, hogy a községi orvosi te-
endőket is ellássa. A fiatal orvos szorgalma-
san látta el a kettős hivatalt, jólmele magán-
rendelőt is nyitott és senki sem sejtette,
hogy szélhámosos volt dolga. Kiderült ugyan
is, hogy Németh Béla összes okmányait
meghamisította és magyar egyetemen soha-
sem szerzett orvosi diplomát. A leleplezés
után az álörvos eltűnt. Országos körözést
rendeltek el kézrekerítésére.

Rövid hírek mindenünnen. Az olaszor-
szági Marmolada hegyen három olasz alpi-
nista szakadéklba zuhant. — Stefani vaduzi
jelentése szerint I. Ferenc liechtensteini her-
ceg 85 éves korában ma meghalt feldbergi
kastélyában. Ismeretes, hogy a herceg 1938
márciusában minden alkotmányos hatalmát
átruházta unokájára. — A fasiszta nagyta-
nácsot október 1-én estére összehívták a ró-
mai Venezia-palotába. — A Terra Nova-i St.
Jeanból jelentik hogy a Mercury angol repü-
lőgép ma reggel 8.52 órakor felszállt a bo-
woodi repülőtéren és megindult az Azori-szig-
etek irányába.

Háboruban elásott löszert és kézigrá-
nátott találtak egy lebontott ház pincéjében.
A Mico utcában különös leletre bukkantak a
munkások, akik az egyetemi klinikák épít-
kezésénél ástak le egy lebontott ház funda-
mentumába. Az ásóval kihányt földből grá-
nát, bomba és kézigránát került elő. A le-
letről nyomban értesítették a hatóságokat,
amelyek lefoglalták a löszereket. Megállapí-
tották, hogy a háboru alatt a lebontott ház
pincéjében ástak el a megtalált löszereket,
amelyek mos napvilágra kerültek.

Emlékalbum a szeretetház javára. A
clujai orthodox Chevra Kadisa szeretetház-bi-
zottsága elhatározta, hogy a tehetetlen, be-
teg és elaggott emberek számára nyugodt és
csöndes otthon biztosít azáltal, hogy a má-
násturi zsidótemplom mellett telken szerez-
tet-házat emel. Ezt a célt a bizottság úgy
kivánja elérni, hogy az elhunytakról emlé-
kalbumot ad ki a zsidó közösség részére. Az
eből eredő tiszta bevételből kívánja a sze-
retetház építési költségeit pótolni. Az album-
ban megörökítve lesznek: az elhunyt neve,
születési és elhalálozási dátuma, sarkóvének
fényképe, az elhunyt arcképe, rövid életraj-
za, hozzátartozói név és polgári neve. Min-
den sarkó és név külön lapot kap az album-
ban, amely a kegyelet egyik imponáns mű-
vének ígérkezik. Érdeklődőknek a legma-
gyobb készséggel nyújt felvilágosítást a clujai
„Chevra Kadischa“ szeretetházi bizottsága,
Str. T. G. Masaryk No. 9. Telefon 35-75.

Románul — tanár segítségével nélkül — játszva megtanulhat a 4 hónap alatt második kiadást elért

Gál Zoltán-féle

Román nyelvtanfolyam-ból

Teljesen új alapokra fektetett módszer. Hangsúly én néma betűk jelölése. 3000 a napi szükséglet szempontjából kiválasztott szó. Irsábeli feladatok megoldással. Teljes román nyelvtani anyag a legkezdetelegesebb fokról a legkomplikáltabb nyelvtani problémáig. Szólamódok. Egyszerű, közvetlen stílus a magyarázatoknál. Jól olvasható nagy betűk.

400 oldal. Könnyen áttekinthető táblázatok.

Fűzve 120 lej. Vásznonba kötve 150 lej. Megrendelhető a szerzőnél: GAL ZOLTAN, Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 17/a. Telefonautomata 15-05.

